

OMFATTANDE VÄLFÄRDSBERÄTTELSE 2023-2026

LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2023-2026

Innehållsförteckning - Sisällysluettelo

1	Inledning - <i>Johdanto</i>	3
1.1	Välfärdsgruppen - <i>Hyvinvointiryhmä</i>	4
1.2	Läs direktiv för välfärdsberättelsen - <i>Hyvinvointikertomuksen luettavuus</i>	4

DEL I UTVECKLING AV INVÅNARNAS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2017 - 2021 OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017 - 2021

2	Välfärd anvisad av indikatorer - <i>Indikaattorien osoittama hyvinvointi</i>	5
2.3	Ekonomi och livskraft - <i>Talous ja elinvoima</i>	6
2.4	Barn, barn i förpuberteten och barnfamiljer - <i>Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet</i>	10
2.5	Unga och unga vuxna - <i>Nuoret ja nuoret aikuiset</i>	14
2.6	Personer i arbetsför ålder - <i>Työikäiset</i>	15
2.7	Äldre personer - <i>Ikäihmiset</i>	19
2.8	Alla åldersgrupper - <i>Kaikki ikäryhmät</i>	21

DEL II VÄLFÄRDSPLAN FÖR ÅREN 2023-2026 OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2023 - 2026

3	Tyngdpunkterna och riktlinjerna i kommunstrategi 2022-2025 - <i>Kuntastrategian 2022-2025 painopisteet ja linjaukset</i>	24
3.1	Ingås viktigaste värderingar, kommunstrategi 2022-2025 - <i>Inkoon keskeiset arvot, kuntastrategia 2022-2025</i>	24
4	Särskilda program och planer för främjande av välfärden - <i>Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat</i>	25
4.1	Säkerhetsplan - <i>Turvallisuussuunnitelma</i>	27
5	Välfärdsplan - <i>Hyvinvointisuunnitelma</i>	30
5.1	Välmående ingåbor - <i>Hyvinvoiva Inkoolainen</i>	30
5.2	Barn och unga - <i>Lapset ja nuoret</i>	33
5.3	Kultur och fritid - <i>Kulttuuri ja vapaa-aika</i>	35
5.4	Delaktighet skapar välfärd - <i>Osallisuus luo hyvinvointia</i>	36
5.5	Ett bra hem för alla - <i>Kaikille hyvä koti</i>	38
5.6	Det händer i ingå - <i>Inkoossa tapahtuu</i>	40
5.7	Smidiga trafikförbindelser - <i>Sujuvat liikenneyhteudet</i>	41
5.8	Främja distansarbete - <i>Etätyön tukeminen</i>	43
5.9	Ett livskraftigt och företagervänligt Ingå - <i>Elinvoimainen ja yrittäjäystävällinen Inkoo</i>	44
5.10	Ingå kommun som arbetsgivare - <i>Inkoon kunta työnantajana</i>	45
5.11	Ingå som aktiv klimataktör - <i>Inkoo aktiivisena ilmastotoimijana</i>	46
5.12	Vi tar hand om naturen tillsammans med kommuninvånarna - <i>Luonnosta pidetään huolta yhdessä kuntalaisten kanssa</i>	46
5.13	Tillgänglig natur och skärgård - <i>Luonnon ja saariston saavutettavuus</i>	47
5.14	Ingå investerar ansvarsfullt och förnyas modigt - <i>Inkoo investoi vastuullisesti ja uudistuu rohkeasti</i>	48
5.15	Genom smart upphandlingspolitik förstärker vi kommunens ekonomi och skapar arbete - <i>Viisaalla hankintapolitiikalla vahvistamme kunnan taloutta ja luomme työtä</i>	48
6	Godkännande av planen - <i>Suunnitelman hyväksyminen</i>	49

1 Inledning - Johdanto

Kommunerna ska utarbeta en mer omfattande väldfärdsberättelse en gång per fullmäktigeperiod enligt 12 Hälsö- och sjukvårdslagen (1326/2010). Målet är att föra fram brister i välfärden och kommuninvånarnas behov gällande främjande av välfärd och hälsa. I väldfärdsberättelsen förs fram sådana väldfärdsdelområden som kan påverkas genom kommunala åtgärder och i samarbete med väldfärdsområdet samt den tredje och den privata sektorn.

Kommunerna och väldfärdsområdena har gemensamma invånare och omfattande samarbetsbehov i anslutning till tjänster som förverkligas för enskilda invånare och kunder. Kommunen och väldfärdsområdet är jämställda juridiska aktörer och då organiseringsansvaret för social- och hälsovården samt räddningsväsendet övergår till väldfärdsområdena bryts kommunernas direkta kontakt till organisering och finansiering av tjänster. Kommunsektorns interna styrsystem ändras till ett samarbete mellan kommun och väldfärdsområde.

Kommunerna och väldfärdsområdena har ett delat och gemensamt ansvar för främjande av välfärd och hälsa. Lagstiftningen förpliktar kommunerna och väldfärdsområdena till att förhandla minst en gång per år sinsemellan och med andra aktörer om mål, åtgärder, samarbete och uppföljning gällande främjande av välfärd och hälsa.

Terveysthuoltolain (1326/2010) 12 velvoittaa kuntia valmistelemaan laajan hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa. Sen tavoitteena on tuoda esiin hyvinvointivajeita ja kuntalaisten tarpeita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointikertomuksessa tuodaan esille niitä hyvinvoinnin osa-alueita, joihin voidaan vaikuttaa kunnan toimenpitein ja yhteistyössä hyvinvointialueen, kolmannen ja yksityisen sektorin kanssa.

Kunnilla ja hyvinvointialueilla on yhteiset asukkaat ja paljon asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Kunta ja hyvinvointialue ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita ja sosiaali- ja -terveyspalveluiden ja pelastustoimen järjestämistä vastuun siirtyessä hyvinvointialueille, kuntien suora yhteys palveluiden järjestämiseen ja rahoittamiseen poistuu. Tämä muuttaa asetelman kuntasektorin sisäisestä ohjausjärjestelmästä kunnan ja hyvinvointialueen väliseksi yhteistyöksi.

Kunnilla ja hyvinvointialueilla on jaettu ja yhteinen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Lainsäädäntö velvoittaa kuntia ja hyvinvointialueita neuvottelemaan vähintään kerran vuodessa keskenään sekä muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

1.1 Valfärdsgruppen - Hyvinvointiryhmä

Kommunen har haft en välfärdsarbetsgrupp utsedd av kommunstyrelsen. Arbetsgruppen har varit sammansatt av politiker och anställda. Den viktigaste uppgiften har varit att planera välfärdsarbetet som blir kvar i kommunen och styra utarbetandet av välfärdsplanen. Gruppen beslöt att välfärdsplanen utarbetas efter att kommunens strategi färdigställts.

Kunnassa on toiminut kunnanhallituksen nimeämä hyvinvointiryhmä. Siinä on ollut sekä politikkoja että kunnan työntekijöitä. Ryhmän päätehtävänä on ollut suunnitella kuntaan jäävää hyvinvointityötä ja ohjata hyvinvointisuunnitelman tekoa. Ryhmä päätti, että hyvinvointisuunnitelma tehdään kunnan strategian valmistuttua.

1.2 Läs direktiv för välfärdsberättelsen -Hyvinvointikertomuksen luettavuus

- **DEL I UTVECKLINGEN AV INVÅNARNAS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2017-2021 / OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017-2021**

I den första delen presenteras kommuninvånarnas nuvarande välfärdsinformation.

Välfärdsuppgifterna uppdateras på de olika informationskällornas webbplatser enligt hur och när registren samlas in nationellt. Därför finns det indikatorinformation för åren 2018-2021.

Osiossa esitellään tämän hetkinen kuntalaisten hyvinvointitieto. Hyvinvointitiedot päivittyvät eri tietolähteiden verkkosivuilla sen mukaan, miten ja milloin rekistereitä valtakunnallisesti kerätään. Tämän vuoksi indikaattoritietoa on vuosilta 2018 - 2021.

- **DEL II VÄLFÄRDSPLAN FÖR ÅREN 2023-2026 / OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2023-2026**

I delen fastställs de i strategin framförda tyngdpunktsområdena och utvecklingsobjekten för åren 2023-2026; utgående från dem utarbetas följande plan. Eftersom även välfärdsområdet utarbetar en plan i samarbete med kommunerna i området kan schemalaggningsuppdateras.

Efter behandlingen i fullmäktige antecknas i den ifrågavarande delen att fullmäktige officiellt har godkänt välfärdsberättelsen.

Osiossa määritellään strategiasta nousevat painopistealueet ja kehittämiskohteet vuosille 2023-2026; niiden pohjalta tullaan laatimaan seuraava suunnitelma. Koska hyvinvointialue tekee myös suunnitelman yhteistyössä alueen kuntien kanssa, aikataulutus saattaa päivittyä.

Valtuustokäsittelyn jälkeen osioon kirjataan päivämäärä, jolloin valtuusto on virallisesti hyväksynyt hyvinvointikertomuksen.

DEL I UTVECKLING AV INVÅNARNAS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2017 - 2021 / OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017 - 2021

2 Valfärd anvisad av indikatorer - *Indikaattorien osoittama hyvinvointi*

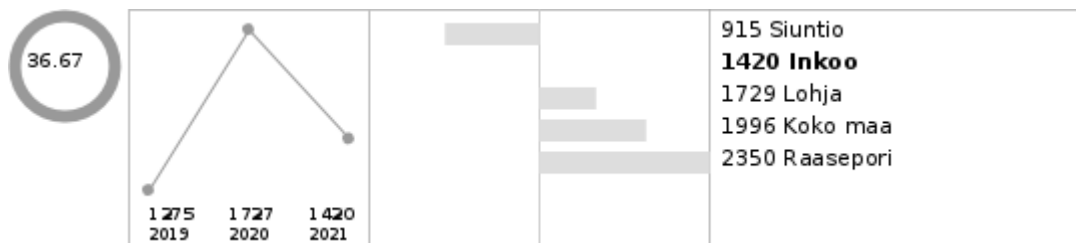
Avläsning av indikatorerna - *Indikaattorien luettavuus:*

Förändring - <i>Muutos</i>	Riktning - <i>Suunta</i>	Jämförelse - <i>Vertailu</i>
<p>Relativ förändring i indikatorvärdet (anges i procent). Styrkan på cirkelns krets avser hur kraftig förändringen är. Trafikljusfärgen på cirkeln fastställs enligt den skedda förändringen i indikatorns värdering. En gråfärgad cirkel innebär att indikatorn inte värderats. En förändring på mindre än fem procent presenteras med en grå vågrät pil. Tidsperioden för vilken ändringen har beräknats är alltid fyra eller fem år från det senaste året som nämnts i punkt RIKTNING. Den vanligaste tidsperioden är 2019-2021. Frågetecknet förekommer istället för relativ förändring vid de indikatorerna, för vilka det inte finns tillgängliga statistikuppgifter för en tillräckligt lång tidsperiod.</p> <p><i>Indikaattoriarvon suhteellinen muutos (ilmaistaan prosentteina). Ympyrän kehän vahvuus ilmaisee muutoksen voimakkuutta. Ympyränliikennevaloväri i määräytyy tapahtuneen muutoksen indikaattorin arvotuksen perusteella. Ympyrän harmaa väri on merkki siitä, että indikaattoria ei ole arvotettu. Alle viiden prosentin muutosta esitetään harmaalla vaakanuoella. Ajanjakso, josta muutos on laskettu, on aina neljä tai viisi vuotta taaksepäin viimeisimmästä, SUUNTA kohdassa mainitusta vuodesta. Yleisin ajanjakso 2019-2021. Kysymysmerkki esiintyy suhteellisen muutoksen sijasta, niiden indikaattorien kohdalla, joissa ei ole saatavilla tilastotietoa tarpeeksi pitkältä ajanjaksolta.</i></p>	<p>Indikatorvärdets utveckling de senaste åren. Färgen (motsvarar trafikljus) på riktningsskivaren påverkas av den skedda förändringen och indikatorns värdering. I en ändring på mindre än fem procent är riktningsskivaren grå.</p> <p><i>Indikaattoriarvon kehitys viime vuosina. Suuntakuvaajan liikennevaloväri määräytyy tapahtuneen muutoksen ja indikaattorin arvotuksen perusteella. Alle viiden prosentin muutoksessa suuntakuvaaja esitetään harmaana.</i></p>	<p>Det senaste indikatorvärdet i den egna kommunen och i jämförelsekommunerna samt ordning och jämförelse enligt denna. Färgerna i balkarna för jämförelsekommunerna berättar också om jämförelsekommunens situation i förhållande till den egna kommunen. Sjundeå, Lojo och Raseborg används som jämförelsekommuner i välfärdsberättelsen. Kommunernas välfärdsinformation jämförs även med hela landets statistik.</p> <p><i>Viimeisin indikaattoriarvo omassa kunnassa ja vertailukunnissa sekä tämän mukainen järjestys ja vertailu. Vertailukuntien palkkien liikennevalovärit kertovat vertailukunnan tilanteesta suhteessa omaan kuntaan. Vertailukunniksi hyvinvointikertomukseen on otettu Siuntio, Lohja, ja Raasepori. Kuntien hyvinvointitietoja on verrattu myös koko maan tietoihin.</i></p>

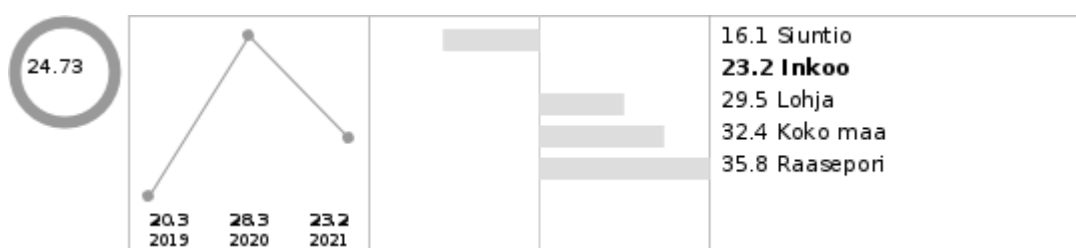
2.3 Ekonomi och livskraft - *Talous ja elinvoima*

Inkomster / Tulot

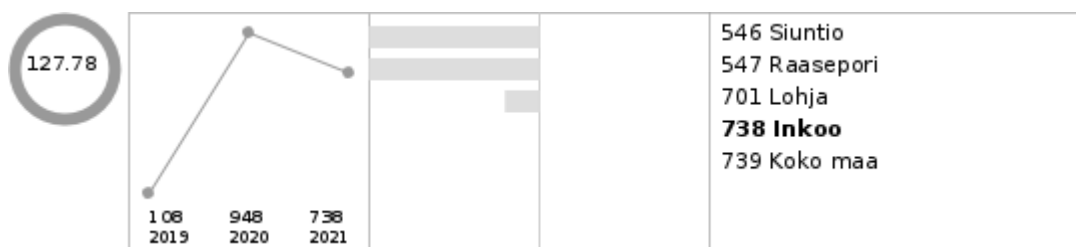
% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu
Statsandelar totalt, euro / invånare / *Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas*

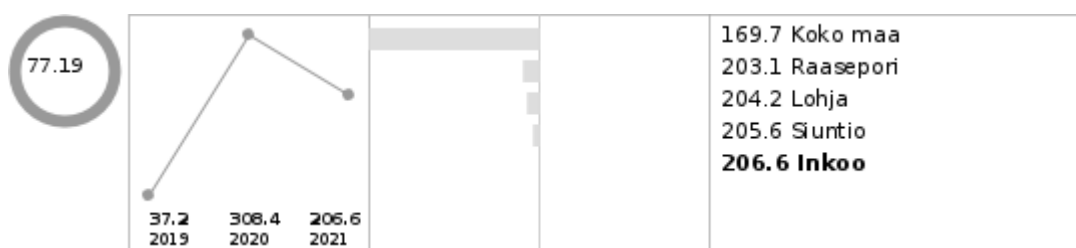
Statsandelar, % av nettokostnaderna / *Valtionosuudet, % nettokustannuksista*

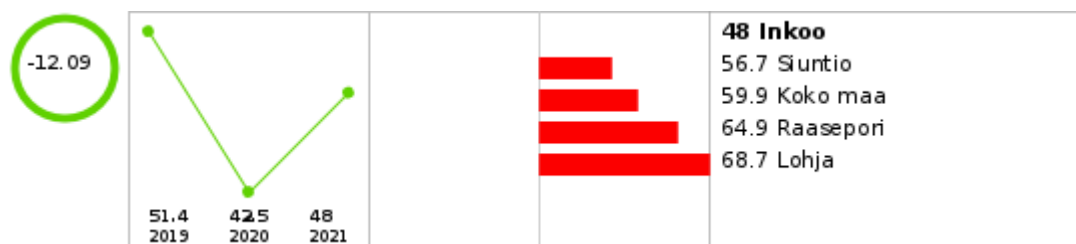
Årsbidrag, euro / invånare / *Vuosikate, euroa / asukas*

Årsbidrag, % av avskrivningar / *Vuosikate, % poistoista*

Relativ skuldsättning, % / *Suhteellinen velkaantuneisuus, %*

Skatteinkomster, euro/invånare / Verotulot, euroa / asukas

Utgifter / Menot

% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu

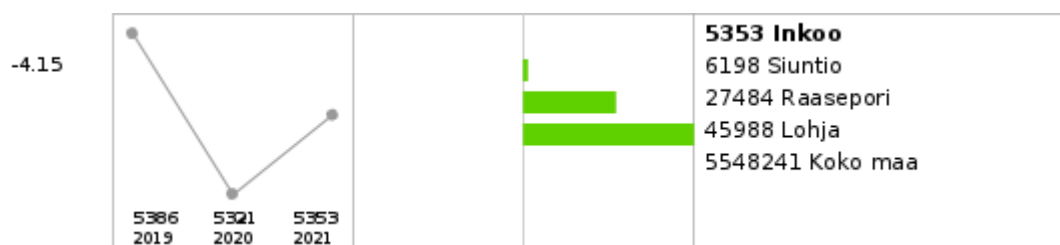
Kommunens totala nettodrifstkostnader i euro / invånare / Kunnan nettokäyttökustannukset yhteensä, euroa / asukas

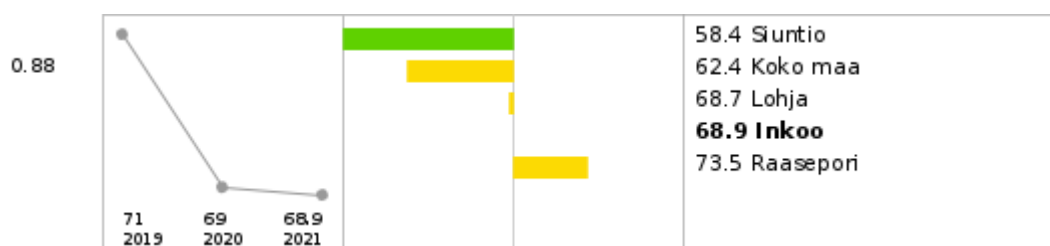
Befolkning / Väestö

% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu

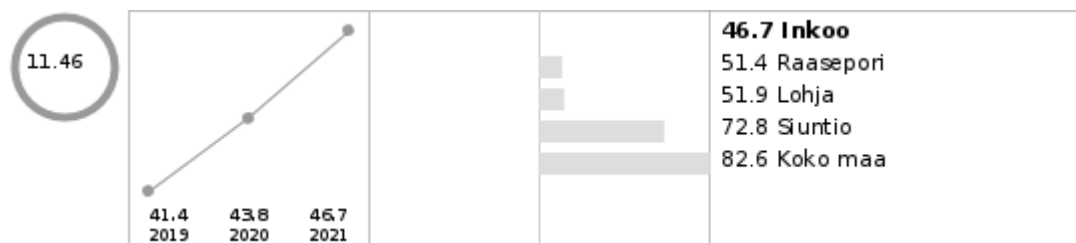
Befolkning 31.12 / Väestö 31.12.

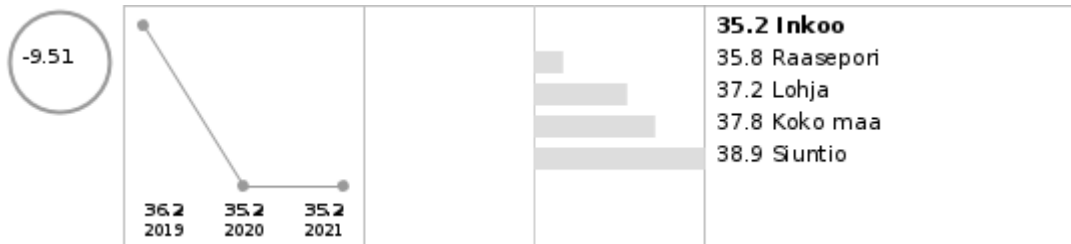
Demografisk försörjningskvot / Huoltosuhde, demografinen

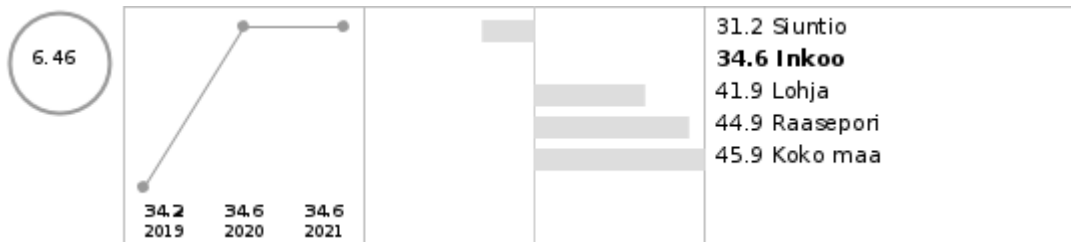
Annat modersmål än finska, svenska eller samiska / 1000 invånare / Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

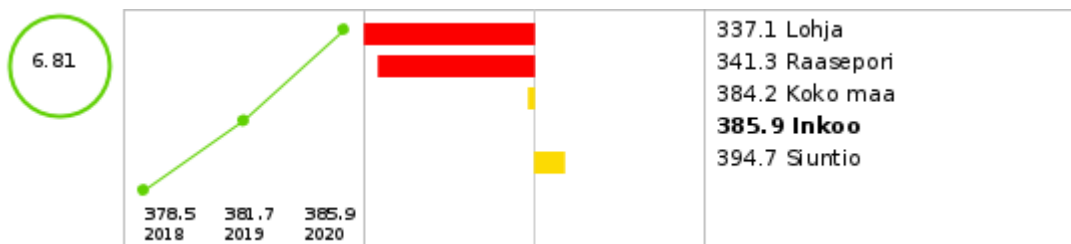
Barnfamiljer, % av familjerna / Lapsiperheet, % perheistä

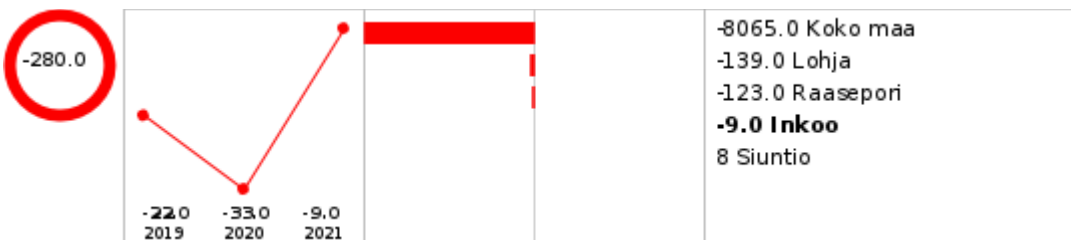
En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen / Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

Mått för utbildningsnivå / Koulutustasomittain

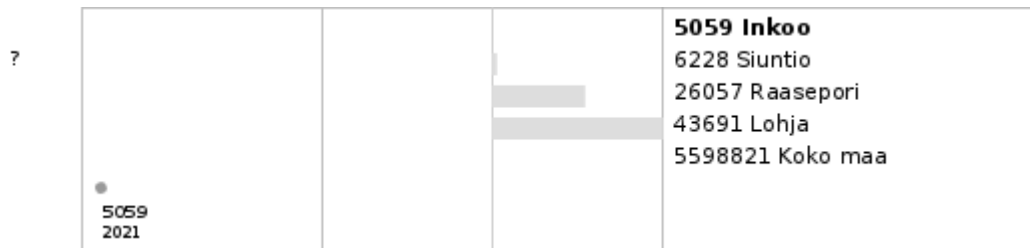
Födelseöverskott / Syntyneiden enemmyys

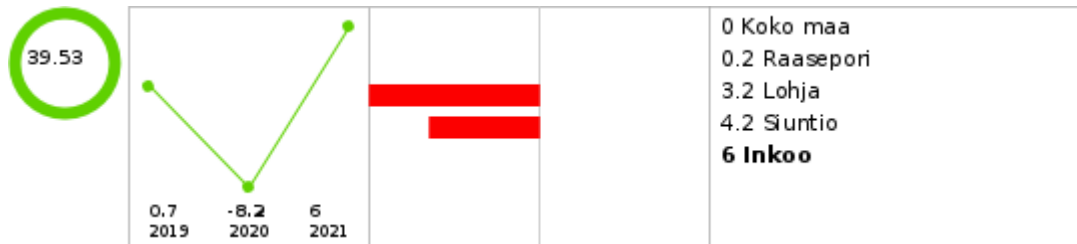
Utflyttare, antal / Lähtömuuttajat, lkm

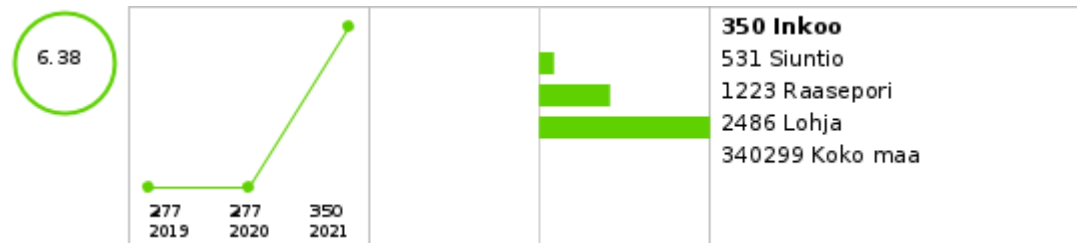
Befolkningsprognos 2030 (beräknat 2021) / Väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

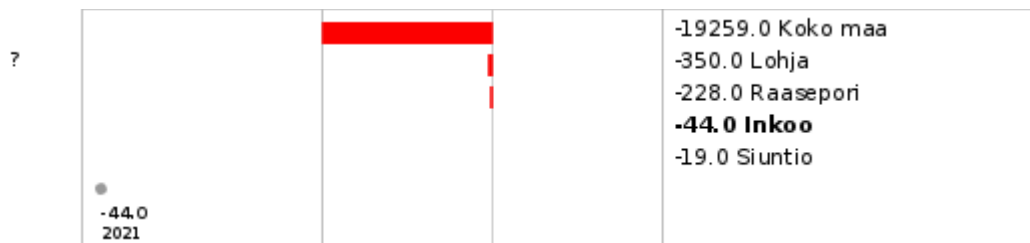
Nettolytting mellan kommuner / 1 000 invånare / Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

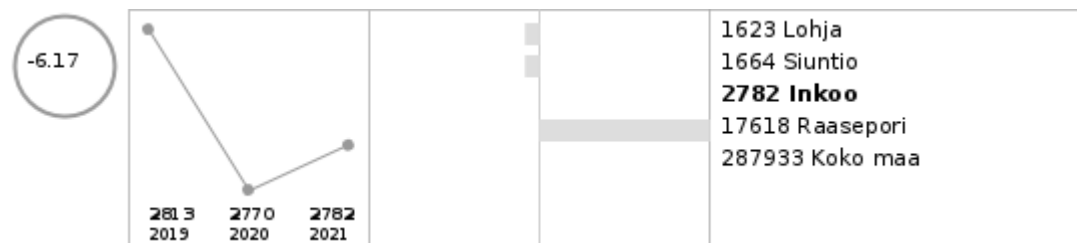
Inflyttare, antal / Tulomuuttajat, lkm

Födelseöverskott, prognos 2040 / Syntyneiden enemmyys, ennuste 2040

Svenskspråkig befolkning 31.12 / Ruotsinkielinen väestö 31.12.

Sammanfattning - Ekonomi och livskraft / Yhteenveto - Talous ja elinvoima

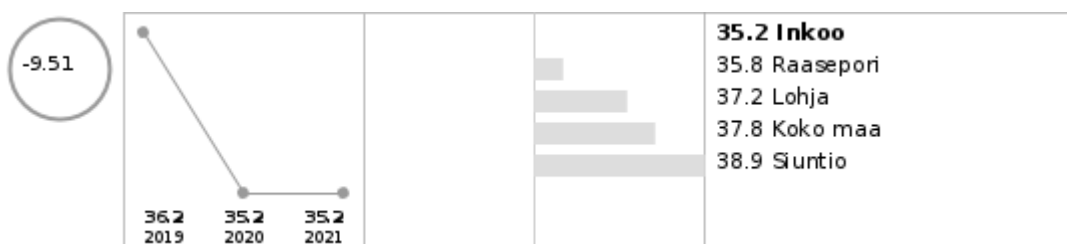
Ingås ekonomiska situation har varit god och kommunens kumulativa överskott är ca 8 miljoner euro. År 2020 var exceptionell med tanke på statsandelar eftersom kommunen i likhet med andra kommuner fick betydligt med coronabundna statsandelar. Detta återspeglade sig direkt i kommunens resultat och försäljningsvinster från fastighetsförsäljning påverkade också det positiva resultatet. Kommunen har ekonomiska utmaningar under kommande år. Kommunens invånarantal har börjat stiga så smått. Investeringsbehovet under kommande år är stort och kommunen har många stora investeringsprojekt på gång. Investeringarna ökar avdragen betydligt. Årsbidraget täcker inte de ökade avdragen, vilket igen ökar lånebördan. Ingå är en av de kommuner i Finland där befolkningen åldras fortare än i genomsnitt. Det är inte bara fråga om antalet äldre kommuninvånare utan de olika åldersgruppernas storlek i förhållande till varandra: samtidigt som antalet äldre ökar, minskar antalet barn och personer i arbetsför ålder. Kommunens sysselsättningsläge har förbättrats under de senaste åren. Antalet långtidsarbetslösa är dock oroväckande stort och ser inte ut att minska.

Inkoon taloudellinen tilanne on ollut hyvä ja kunnan kumulatiivinen ylijäämä on noin 8 miljoonaa euroa. Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen ajatellen valtiosuuksia, sillä kunta sai, kuten muutkin kunnat, merkittävän määrän koronasidonnaisia valtiosuuksia. Tämä heijastui suoraan kunnan tulokseen, minkä lisäksi poikkeuksellisen positiiviseen tulokseen vaikuttivat kiinteistömyynneistä saadut myyntivoitot. Kunnalla on tulevana vuosina odotettavissa taloudellisia haasteita. Kunnan asukasluku on lähtenyt vähitellen nousuun. Tulevien vuosien investointitarve on suuri ja kunnalla on monta suurta investointihanketta vireillä. Investoinnit lisäävät poistoja merkittävästi. Vuosikate ei kata lisääntyneitä poistoja, mikä taas kasvattaa lainakantaa. Inkoo kuuluu niihin kuntiin Suomessa, joissa väestö ikääntyy keskimääräistä nopeammin. Kyse ei ole vain ikääntyneiden kuntalaisten määrän vaan eri ikäryhmien suhteellisen koon muutoksesta: samalla kun ikääntyneiden määrä kasvaa niin lasten ja työikäisten määrät vähenevät. Työllisyystilanne kunnassa on parantunut viimeisten vuosien aikana. Kuitenkin pitkäaikaistyöttömien määrä on huolestuttavan suuri eikä näytä vähenevän.

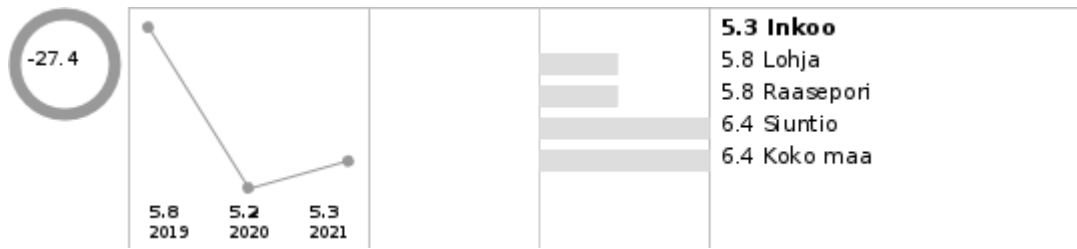
2.4 Barn, barn i förpuberteten och barnfamiljer - Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Levnadssätt, livskvalitet och deltagande / Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

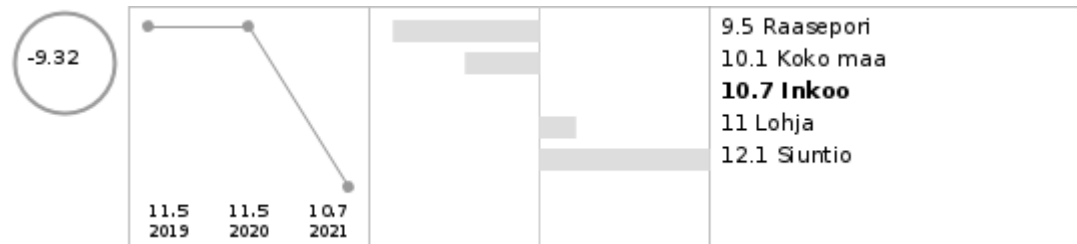
% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu
Barnfamiljer, % av familjerna / Lapsiperheet, % perheistä

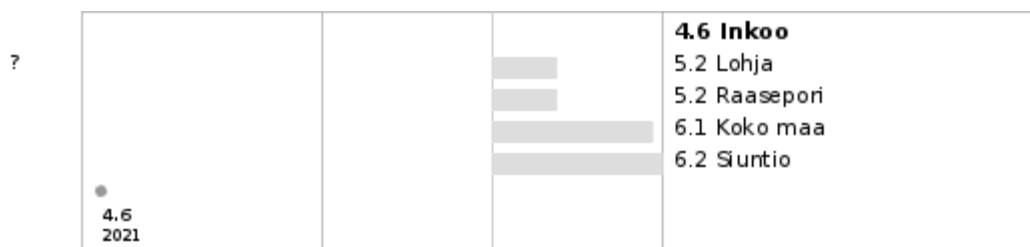
0 - 6 år, % av befolkningen / 0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

7 - 15 år, % av befolkningen / 7 - 15-vuotiaat, % väestöstä

0 - 6 år, % av befolkningen, befolkningsprognos 2030 (beräknat 2021) / 0 - 6-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

Risk för fattigdom bland barn / Lasten pienituloisuusaste

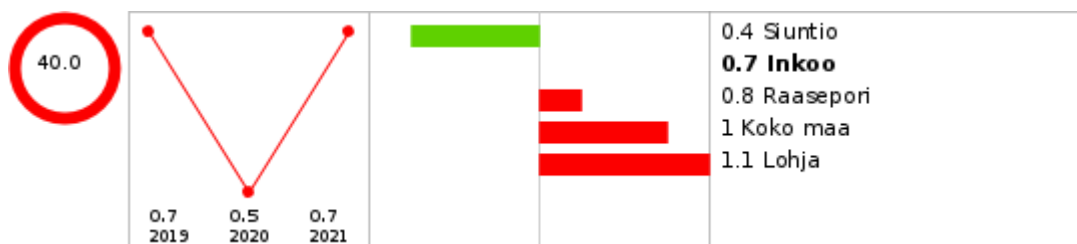

Säkerhet, boende och miljö / Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

% Riktning / Suunta

Jämförelse / Vertailu

Omhändertagna 0 - 17-åringar under året, % av befolkningen i samma ålder / Huostassa vuoden aikana olleet 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

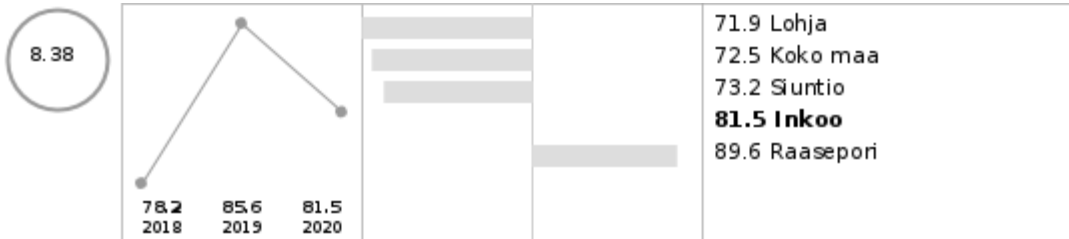
Dagvård / Päivähoito

%

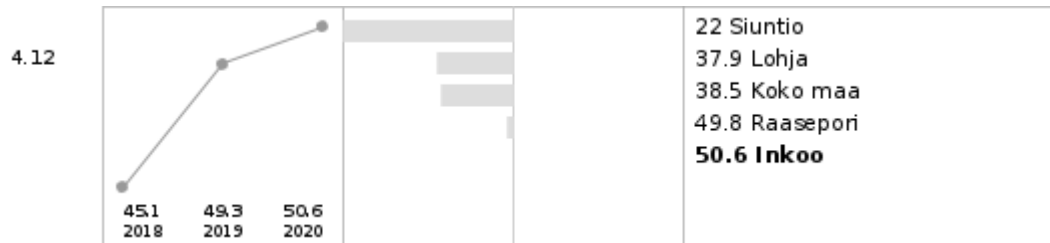
Riktning / Suunta

Jämförelse / Vertailu

3 - 5-åringar i småbarnspedagogisk verksamhet 31.12., % av befolkningen i samma ålder, tjänster finansierade av kommuner / Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

1 - 2-åringar i småpedagogisk heldagsverksamhet 31.12., % av befolkningen i samma ålder, tjänster finansierade av kommuner / Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 2-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

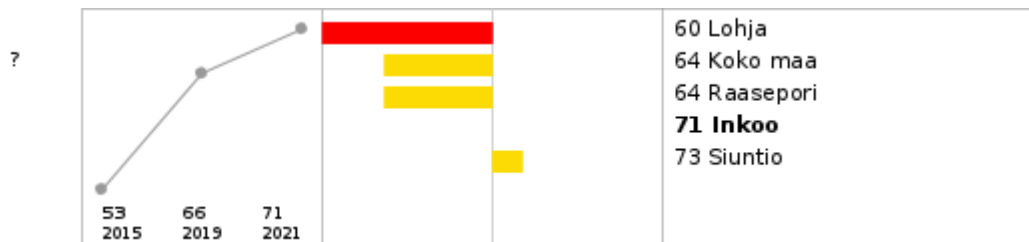
Skola / Koulu

%

Riktning / Suunta

Jämförelse / Vertailu

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen - TEA, poäng / Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Social- och hälsovård / Sosiaali- ja terveydenhuolto

%

Riktning / Suunta

Jämförelse / Vertailu

Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0 - 7 år / Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

Sammanfattning - Barn, barn i förpuberteten och barnfamiljer / Yhteenveto - Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Antalet placeringar utanför hemmet har varit ringa i Ingå under åren och nya placeringar gäller endast några familjer. Den sågande indikatorbilden talar närmast om att det ibland är fråga om familjer med ett barn och ibland familjer med flera barn. Antalet rådgivningsbesök har ökat kraftigt för att barnantalet har blivit större. Ingåborna mår enligt många mätare bättre än annan befolkning, t.ex. är familjernas inkomstbasis relativt bra. År 2020 var en tredjedel av alla familjer i Ingå barnfamiljer, vilket jämfört med grannkommunerna och hela landet är lågt. År 2021 var 5,3 % av befolkningen i åldrarna 0-6 år. Enligt prognosen skulle det vara 4,6 % för samma åldersgrupp år 2030. Detta innebär en nedgång på 0,7 procentenhet. Av 3-5 -åringarna i Ingå deltar 81,5 % i småbarnspedagogikens verksamhet. Det är betydligt högre än grannkommunerna och jämfört med hela landet. Av 12 åringarna i Ingå deltar 50,6 % i småbarnspedagogikens verksamhet, vilket likaså är högre jämfört med grannkommunerna och hela landet.

Ungefär 200 elever svarade på KiVa -enkäten år 2022. Enligt den har antalet mobbning minskat kraftigt från 2020 till 2022. Dessutom är fallen i Ingå betydligt färre än i hela landet. Enligt elevernas svar är det överlag färre negativt beteende i Ingåskolor jämfört med svar i hela landet. Elever anser även att de vuxna tar mobbning på allvar. I stort känner eleverna att de blir accepterade på sin skola. Däremot säger eleverna i årskurserna 4 till 6 att de får kommentarer eller skällsord om kroppen eller sexualitet; den andelen är betydligt högre i Ingå än i resten av landet. I ca 70 % av klasserna har det ordnats KiVa -lektioner.

Inkoossa on vuosittain hyvin vähän huostaanottoja ja uudet huostaanotot kohdentuvat vain muutamaan perheeseen. Indikaattorikuvan sahaava liike kertoo lähinnä siitä, että joskus kyse on yksilapsisista perheistä ja joskus useampilapsisista. Neuvolakäyntien määrä on lisääntynyt paljon, sillä lasten lukumäärä on kasvanut. Monella mittarilla inkoolaiset voivat muuta väestöä paremmin, esimerkiksi perheiden tulotaso on kohtuullisen hyvä. Kolmasosa Inkoon perheitä oli lapsiperheitä vuonna 2020, mikä on vähän verrattuna naapurikuntiin ja koko maahan. Vuonna 2021 5,3 prosenttia väestöstä oli iältään 0-6 -vuotiaita. Ennusteen mukaan sama ikäryhmä olisi 4,6 prosenttia vuonna 2030. Lasku olisi siis 0,7 prosenttiyksikköä. Inkoon 3-5 -vuotiaista osallistuu 81,5 % varhaiskasvatustoimintaan. Määrä on huomattavasti suurempi kuin naapurikunnissa ja koko maassa. Inkoon 1-2-vuotiaista osallistuu 50,6 prosenttia varhaiskasvatustoimintaan, mikä myös on enemmän kuin naapurikunnissa ja koko maassa.

Vuoden 2022 KiVa -kyselyyn vastasi noin 200 oppilasta. Sen mukaan kiusaaminen on vähentynyt huomattavasti vuodesta 2020 vuoteen 2022. Sitä paitsi Inkoossa on tapauksia vähemmän kuin koko maassa. Ylipäätään Inkoon oppilaiden vastauksien mukaan koulussa on vähemmän negatiivista käyttäytymistä kuin koko maan koulujen vastauksissa. Oppilaat ovat myös sitä mieltä, että aikuiset suhtautuvat kiusaamiseen vakavasti. Yleensä ottaen oppilaat kokevat olevansa hyväksytyjä koulussaan. Sen sijaan 4-6 -luokkalaiset kertovat saavansa kommentteja tai haukkumista kehosta ja seksuaalisuudesta; tämä osuus on Inkoossa suurempi kuin koko maassa. KiVa- tunteja on järjestetty noin 70 %:ssa luokista.

2.5 Unga och unga vuxna - Nuoret ja nuoret aikuiset

Studier, arbete och ekonomi / *Opiskelu, työ ja toimeentulo*

% Riktning / *Suunta* Jämförelse / *Vertailu*

Arbetslösa ungdomar, % av arbetskraften i åldrarna 18 - 24 år / *Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta*

18 - 24-åriga mottagare av utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder / *Toimeentulotukea saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä*

Sammanfattning - Unga och unga vuxna / *Yhteenveto - Nuoret ja nuoret aikuiset*

Ungdomsarbetslösheten har ökat under coronatiden, men är nationellt fortfarande lågt. Kurvan har förmildrats, vilket torde bero på att kollektivtrafiken har förbättrats eller arbetskraftsbristen inom vissa verksamheter (restauranger, butiker, byggen). Antalet ungdomar som får utkomststöd är nationellt mycket lågt. En möjlig förklaring kunde vara att föräldrarna betalar och det söks inga bidrag fast man skulle vara utan jobb och ha rätt till bidrag. Det är också möjligt att informationen om bidrag inte når de unga. Ingå erbjuder mera förebyggande stödåtgärder än hela landet. Trenden är rätt eftersom antalet placeringar utanför hemmet igen är färre. Familjer får alltså hjälp i tid. Socialarbetare berättar att kunder konstaterar att det är bra att bo i Ingå och att kommunen har lämpligt med tjänster för ungdomar såsom rörelsetjänster, ungdomsverksamhet och motionssedlar. Under sista åren har det observerats ofog bland unga: kommunens verksamhetsplatser har avsiktligt klottrats och söndrats. Hösten 2021 grundades en mångprofessionell arbetsgrupp som samlas regelbundet för att följa med situationen och avtala om nödvändiga åtgärder. Förutom kommunalt anställda hör till gruppen en polis och en församlingsrepresentant. Vid behov kallas andra aktörer. Det är viktigt att gruppen fortsätter sin verksamhet efter övergången till välfärdsområden.

Enligt skolhälsoenkäten som gjordes år 2021 är största delen av elever som går i Källhagens skola nöjda med sitt liv. Många indikatorer visar dock att elevernas upplevelser av bland annat delaktighet har minskat.

Mellan åren 2019 till 2021 har hobbyverksamheten minskat. Corona torde förklara detta. Positiva attityder mot tobak och droger har minskat från år 2019. I huvudsak upplever eleverna att arbetsro och studieatmosfär på skolan är goda. (Resultaten kommer från Källhagen i och med att Ingåelever är en stor del av elevkåren. Vi får inte samma resultat från Järnefelt för att andel Ingåelever är så liten där.)

Nuorisotyöttömyys on koronajan ollut nousussa, mutta edelleen valtakunnallisesti matala. Asiaa kuvaava käyrä on loiventunut; tähän voinee vaikuttaa julkisen liikenteen parantuminen tai kenties työvoimapula eräillä toimialoilla (ravintolat, kaupat, rakennustyömaat). Toimeentulotukea saavien nuorten määrä on valtakunnallisesti todella matala. Yksi mahdollinen selitys on, että vanhemmat saattavat maksaa eikä tukia haeta, vaikka ei olisi töitä ja tukiin olisi oikeus. Saattaa myös olla, että tieto oikeudesta tukeen ei saavuta nuoria. Ennakoivia tukitoimia on Inkoossa koko maahan verrattuna enemmän. Tämä on oikea suunta koska huostaanottoja on taas vähemmän. Perheet saavat siis apua ajoissa. Sosiaalityöntekijät kertoivat asiakkaiden toteavan, että Inkoossa on hyvä asua ja että kunnassa on sopivasti palveluja nuorille, kuten liikuntamahdollisuuksia, nuorisotoimintaa ja liikuntaseteleitä. Viime vuosina kunnassa on havaittu nuorten ilkeävaltaa: kunnan toimipisteitä ja ulkoilualueita on töhritty ja rikottu tahallisesti. Syksyllä 2021 perustettiin moniammatillinen työryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti seuraamaan tilannetta ja sopimaan tarvittavista toimista. Kunnan työntekijöiden lisäksi ryhmään kuuluu poliisi ja seurakunnan edustaja. Tarvittaessa kutsutaan muita toimijoita. Kun hyvinvointialueet aloittavat on tärkeää, että ryhmä jatkaa toimintaansa.

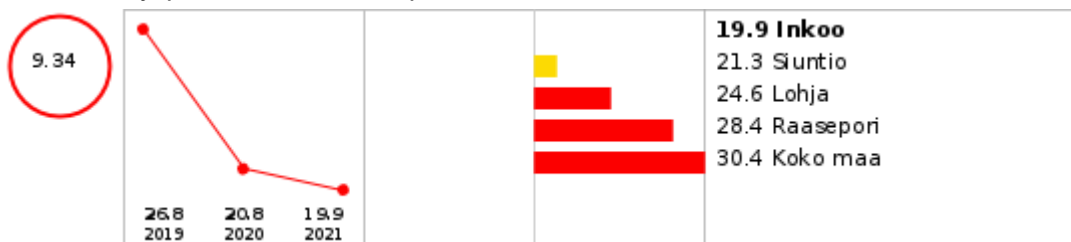
Vuonna 2021 tehdyn kouluterveyskyselyn mukaan on suurin osa Källhagens skolaa käyvistä yläkoululaisista tyytyväisiä elämäänsä. Monet indikaattorit osoittavat kuitenkin, että oppilaiden kokemukset esimerkiksi osallisuudesta ovat vähentyneet. Harrastaminen on vähentynyt vuosien 2019 ja 2021 välillä. Korona selittää tätä. Positiivinen suhtautuminen tupakkaan ja huumeisiin on vähentynyt vuodesta 2019. Pääosin oppilaat kokevat, että työrauha ja oppimisilmapiiri ovat hyviä koulussa. (Tulokset ovat Källhagens skolasta koska Inkoon oppilaiden osuus koulun oppilaista on suuri. Järnefeltistä emme saa vastaavia tuloksia, sillä inkoolaisten osuus siellä on niin pieni.)

2.6 Personer i arbetsför ålder - Työikäiset

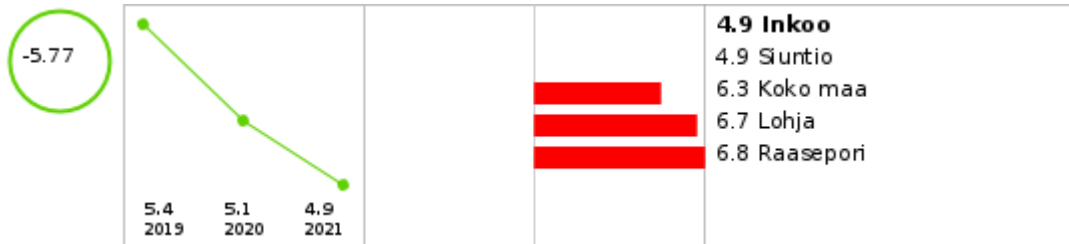
Levnadssätt, livskvalitet och deltagande / Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu

Personer i åldrarna 25 - 64 år som fått sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa / 1 000 i samma åldrar /
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

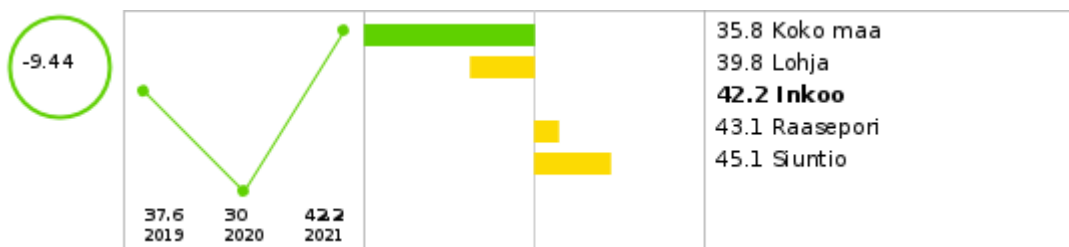

25 - 64-åriga invalidpensionstagare, % av befolkningen i samma ålder /
 Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

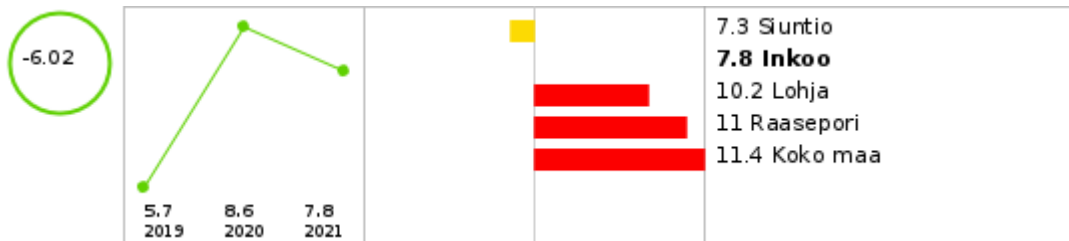

Studier, arbete och ekonomi / *Opiskelu, työ ja toimeentulo*

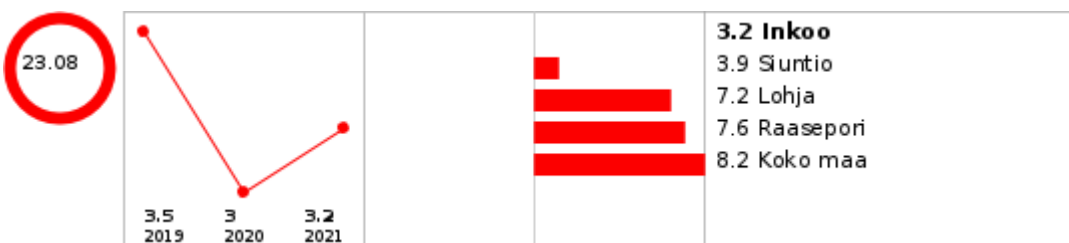
% Rikning / *Suunta* Jämförelse / *Vertailu*
 Långtidsarbetslösa, % av de arbetslösa / *Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä*

Arbetslösa, % av arbetskraften / *Työttömät, % työvoimasta*

25 - 64-åriga mottagare av utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder / *Toimeentulotukea saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä*

Utkomststöd, euro / invånare / Toimeentulotuki, euroa / asukas

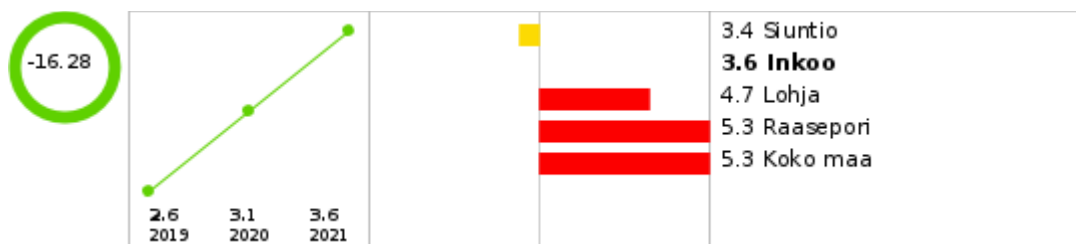
Sysselsatta, % av befolkningen / Työlliset, % väestöstä

Kommunens allmänna risk för fattigdom / Kunnan yleinen pienituloisuusaste

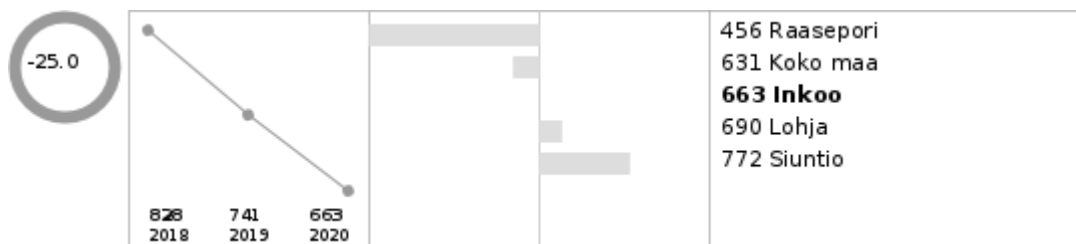
Svårssysselsatta (strukturell arbetslöshet), % av 15 - 64-åringarna / Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

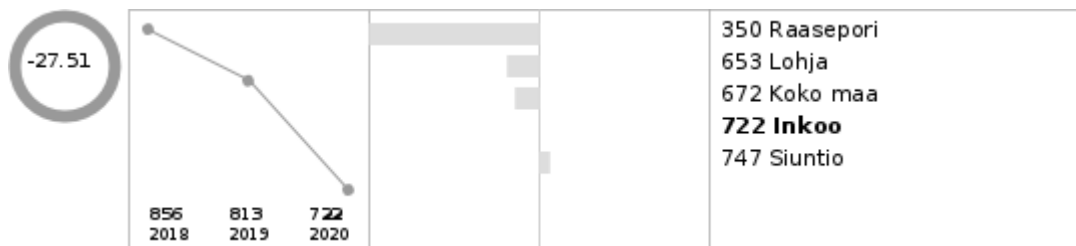
Social- och hälsovård / Sosiaali- ja terveydenhuolto

% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu

Läkarbesök i åldrarna 15 - 49 år inom primärvårdens öppenvård / 1 000 i samma åldrar / Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Läkarbesök i åldrarna 50 - 64 år inom primärvårdens öppenvård / 1 000 i samma åldrar /
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Sammanfattning - Personer i arbetsför ålder / Yhteenveto - Työikäiset

I fråga om personer i arbetsför ålder uppmärksammas att arbetslöshetsprocenten är låg men att procenten för långtidsarbetslöshet däremot är mycket högre än i hela landet. Det är dock svårt att tolka antalet läkarbesök, för att det är svårt att veta om mängderna beror på tillgänglig service eller större sjuklighet. När det gäller personer i arbetsför ålder fästs uppmärksamheten på att arbetslöshetsprocenten är låg men procenten för långtidsarbetslösheten däremot är rejält högre än nivån i övriga landet. Det är svårt att bryta långtidsarbetslösheten. Långtidsarbetslösa kallas regelbundet till möten där deras situation utreds med socialtjänsten och TE-byrån. De långtidsarbetslösa har även rätt till avgiftsfri hälsovård.

Yleisesti ottaen työikäinen väestö Inkoossa näyttäisi voivan psyykkisesti ja taloudellisesti hyvin.

Lääkärikäyntien määrän tulkinta on kuitenkin hankalaa, sillä on vaikeaa tietää johtuvatko määrät hyvästä palveluiden saatavuudesta vai suuremmasta sairastavuudesta.

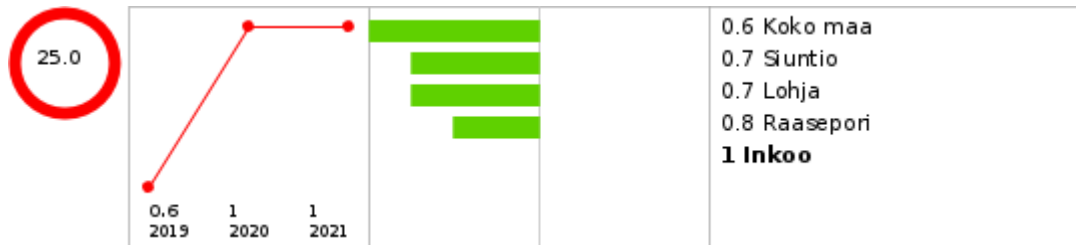
Työikäisten kohdalla huomio kiinnittyy siihen, että työttömyysprosentti on matala, mutta pitkäaikaistyöttömyysprosentti sen sijaan reilusti valtakunnallista tasoa korkeampi. Pitkäaikaistyöttömyyden katkaiseminen on vaikeaa. Pitkäaikaistyttömiä kutsutaan säännöllisesti tapaamisiin, joissa heidän tilannettaan selvitetään sosiaalitoimen ja TE-toimiston kanssa. Pitkäaikaistyttömillä on myös mahdollisuus maksuttomaan terveydenhuoltoon.

2.7 Äldre personer - *Ikäihmiset*

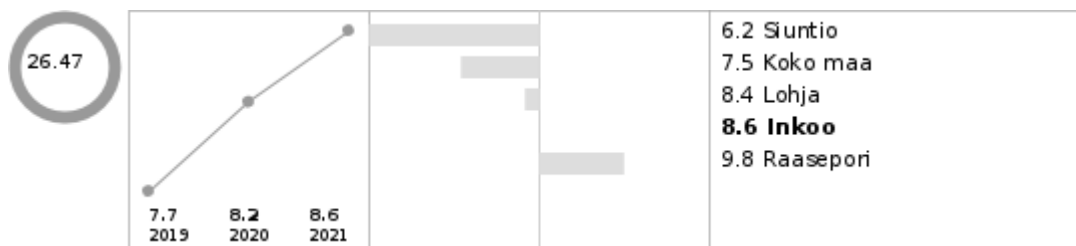
Levnadssätt, livskvalitet och deltagande / *Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus*

% Riktning / *Suunta* Jämförelse / *Vertailu*

Höftfraktur hos personer i åldrarna 65 år och över, % av befolkningen i samma ålder / *Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä*

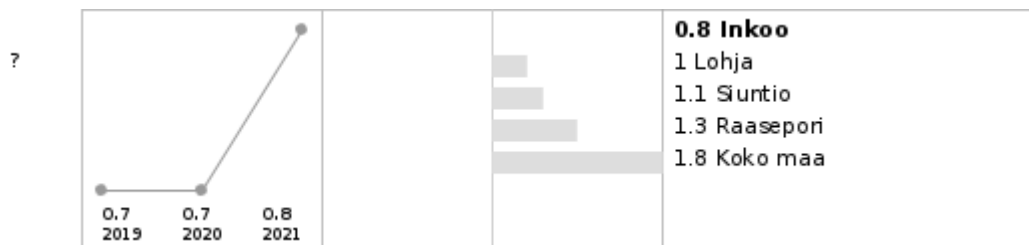
75 - 84 år, % av befolkningen / *75 - 84-vuotiaat, % väestöstä*

Studier, arbete och ekonomi / *Opiskelu, työ ja toimeentulo*

% Riktning / *Suunta* Jämförelse / *Vertailu*

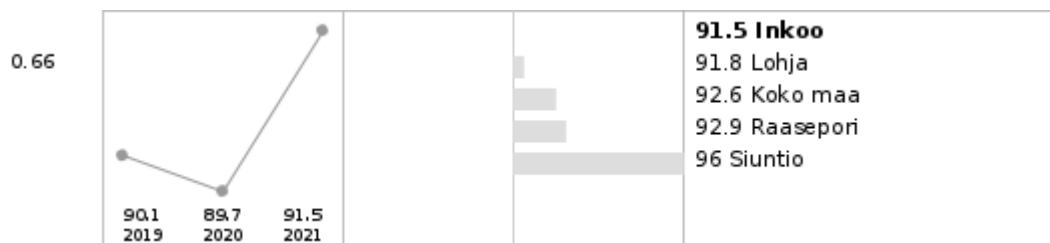
Personer i åldrarna 65 år och över som fått full folkpension, % av befolkningen i samma ålder / *Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä*

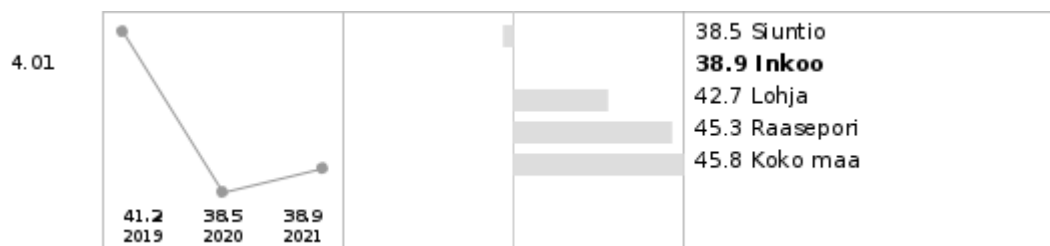
Säkerhet, boende och miljö / *Turvallisuus, asuminen ja ympäristö*

% Riktning / *Suunta* Jämförelse / *Vertailu*

Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder / *Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä*

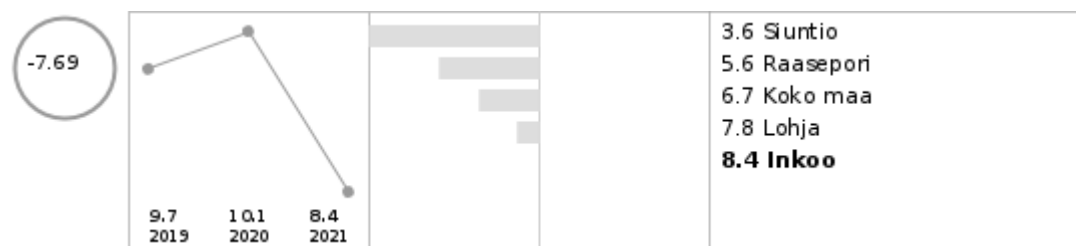
Ensamboende i åldrarna 75 år och över, % av bostadsbefolkningen i samma ålder /
 Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

Social- och hälsovård / Sosiaali- ja terveydenhuolto

% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu

Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12., % av befolkningen i samma ålder / Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

Sammanfattning - Äldre personer / Yhteenveto - Ikäihmiset

Kommunen har satsat på stöd för hemmaboende, vilket avspeglas i den procentuella andel 75 år fyllda som bor kvar hemma. Olika former av digitala och teknologiska lösningar samt intensifierad hemrehabilitering har utvecklats som stöd för hemmaboende. I samband med omorganisering inom äldreomsorgen utökades platser för korttidsvård, vilket även stöder hemvård och närstående vård. Äldres välmående har tagits i beaktande i ordnandet av transportmöjligheter inom kommunen och i verksamhet som stöder social samvaro, som till exempel Seniorcafé. Isolering i samband med Covid19 pandemin har lett till ökad procentuell andel fallolyckor för äldre personer. På grund av den ökade inkomstklyftan i samhället är allt flera i behov av socialt och ekonomiskt stöd.

Kunta on panostanut kotona asumisen tukeen, mikä näkyy yli 75-vuotiaiden kotona asuvien prosentuaalisessa osuudessa. Kotona asumisen tueksi on kehitetty erilaisia digitaalisia ja teknologisia ratkaisuja ja kuntoutusta kotona on tehostettu. Ikäihmistien hoivan uudelleen organisoinnin yhteydessä lisättiin lyhytaikaishoitopaikkoja, mikä myös tukee kotihoitoa ja omaishoitoa. Ikääntyvien hyvinvointi on otettu huomioon kunnan kuljetuksia järjestettäessä ja lisäksi on järjestetty mm. sosiaalista kanssakäymistä tukevaa toimintaa, kuten seniorikahvila. Koronapandemian aikainen eristäytyminen on lisännyt ikäihmistien kaatumistapaturmien prosentuaalista osuutta. kasvavien tuloerojen vuoksi yhä useampi tarvitsee sosiaalista ja taloudellista tukea.

2.8 Alla åldersgrupper - *Kaikki ikäryhmät*

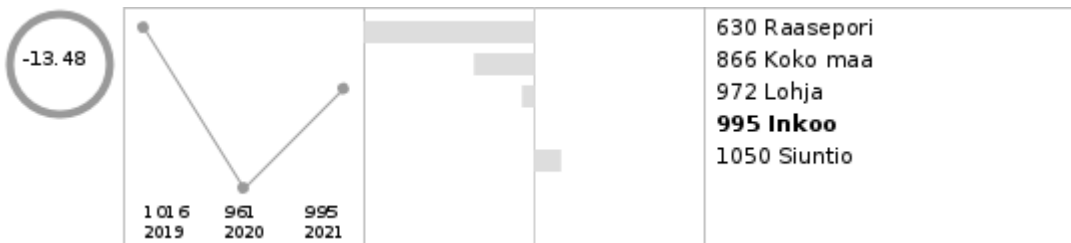
Levnadssätt, livskvalitet och deltagande / *Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus*

% Riktning / *Suunta* Jämförelse / *Vertailu*
 Valdeltagande i kommunalvalen (%) / *Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %*

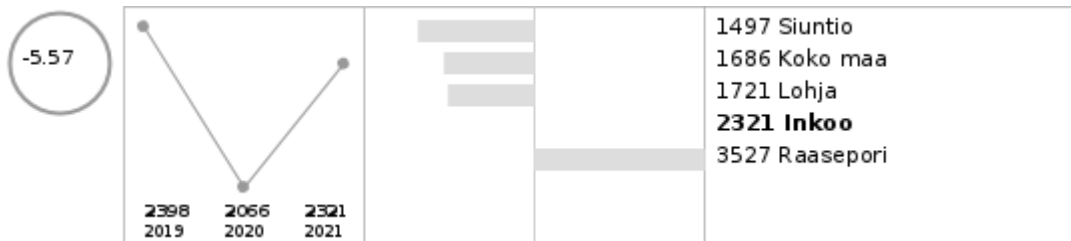

Social- och hälsovård / *Sosiaali- ja terveydenhuolto*

% Riktning / *Suunta* Jämförelse / *Vertailu*
 Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare / *Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta*

Skolhälsovårdsbesök inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 7 - 18 år / *Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta*

Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0 - 7 år / *Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta*

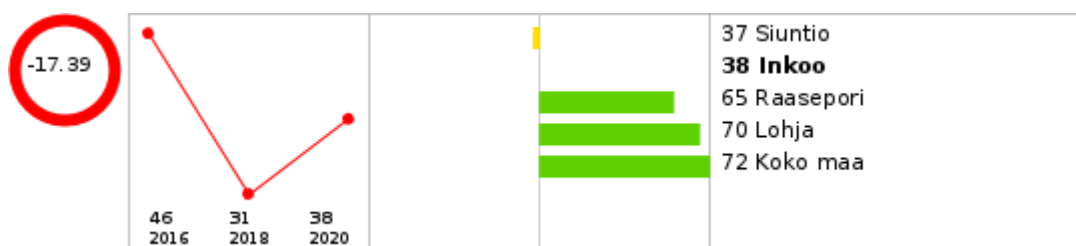
25 - 64-åringar som vårdats på sjukhus på grund av berusningsmedel / 1 000 i samma åldrar / *Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä*

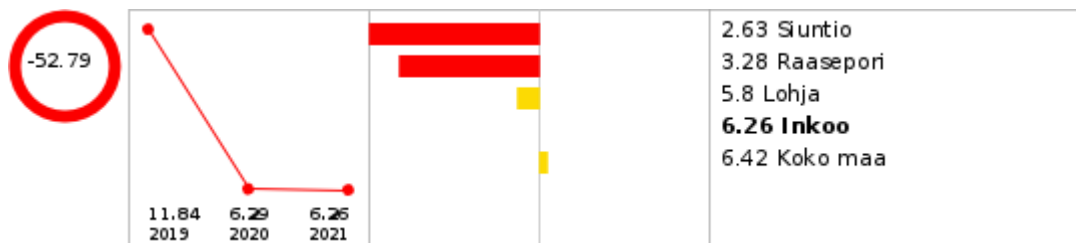
Fritid / Vapaa-aika

% Riktning / Suunta Jämförelse / Vertailu

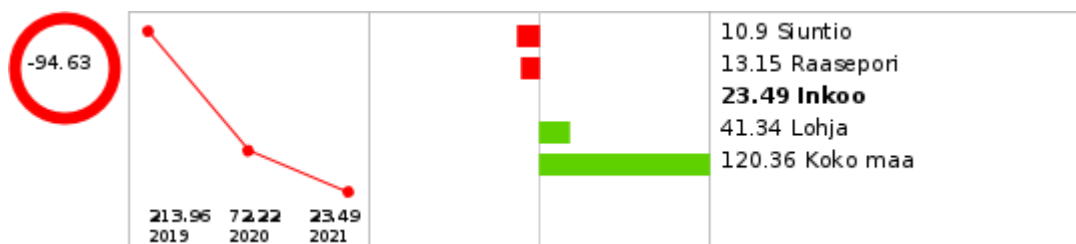
Främjande av motion och idrott i kommuner - TEA, poäng / *Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä*

Bibliotek, fysiska besök / invånare / *Kirjasto, fyysiset käynnit / asukasluku*

Bibliotek, deltagarantal för evenemangen / (invånare/1000) / *Kirjasto, tapahtumien osallistujamäärä / (asukasluku/1000)*

Sammanfattning - Alla åldersgrupper / Yhteenveto - Kaikki ikäryhmät

Ingåbor säger att det går snabbt och lätt att få basservice, eftersom det finns mindre byråkrati och tjänsterna har låg tröskel. Ingåborna är också nöjda med skolorna. Bibliotekets besökarantal 2020-2021 och evenemangens deltagarantal minskade p.g.a. corona. Biblioteket var helt stängt en tid p.g.a. coronabegränsningar och självbetjäningsbiblioteket var ur bruk under flera månader. Evenemang kunde inte ordnas p.g.a. corona. Antalet fysiska besök har börjat öka under år 2022 och evenemangsverksamheten har kunnat fortsätta. Antalet fysiska besök minskade men antalet nätbesök ökade och det återstår att se om corona förändrade människornas sätt att använda biblioteket permanent.

Som helhet kan det konstateras att situationen i Ingå och Sjundeå ser likadan ut på många sätt och oftast bättre än i hela landet eller i områdets jämförelsekommuner.

Inkoolaiset kertovat, että peruspalveluihin pääsee nopeasti ja helposti, koska byrokratiaa vähemmän ja palvelut ovat helposti lähestyttäviä. Myös kouluihin ollaan tyytyväisiä. Vuosina 2020-2021 kirjaston kävijämäärät ja tapahtumien osallistujamäärät vähenivät koronan takia. Kirjasto oli koronarajoitusten takia jonkin aikaa kokonaan suljettuna ja omatoimikirjasto oli useita kuukausia poissa käytöstä. Tapahtumia ei koronan aikana pystytty järjestämään. Vuoden 2022 kuluessa fyysiset käynnit ovat lähteneet kasvuun ja tapahtumatoimintaa on pystytty taas jatkamaan. Fyysisten käyntien vähetessä verkkokäynnit puolestaan kasvoivat, joten nähtäväksi jää, muuttiko korona pysyvästi ihmisten tapaa käyttää kirjastoa.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että Inkoon ja Siuntion tilanne näyttää monessa suhteessa samankaltaiselta, ja usein paremmalta kuin koko maassa tai alueen vertailukunnissa.

DEL II VÄLFÄRDSPLAN FÖR ÅREN 2023-2026 - OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2023 - 2026

3 Tyngdpunkterna och riktlinjerna i kommunstrategi 2022-2025 - *Kuntastrategian 2022-2025 painopisteet ja linjaukset*

Den av kommunfullmäktige i Ingå godkända strategin betonar gemenskap. Med gemenskap avses i strategin en stark kultur av omsorg och tolerans, öppen växelverkan på två språk, trygg miljö att leva och bo, delaktighet av olika aktörer och beaktande av dem i verksamhet och beslutsfattande. Kommunstrategin kritiska framgångsfaktorer är: ansvarsfull förvaltning, välmående kommuninvånare, näringsliv i utveckling, god livsmiljö och fungerande trafikförbindelser. De strategiska målen som baserar sig på de kritiska framgångsfaktorerna beaktas i den årliga planeringen av kommunens verksamhet inom alla sektorer. Förverkligandet uppföljs av nämnderna kvartalårsvis.

Inkoon kunnanvaltuuston hyväksymässä strategiassa painottuu yhteisöllisyys. Yhteisöllisyydellä tarkoitetaan strategiassa vahvaa välittämisen ja suvaitsemisen kulttuuria sekä avointa vuorovaikutusta kaksikielisesti, turvallista ympäristöä asua ja elää, eri tahojen osallisuutta ja huomioimista toiminnassa ja päätöksenteossa. Kunnan strategian kriittiset menestystekijät ovat: vastuullinen hallinto, hyvinvoiva kuntalainen, kehittyvä elinkeinotoiminta, hyvä elinympäristö ja toimivat liikenne yhteydet. Kriittisten menestystekijöiden kautta johdetut strategiset tavoitteet otetaan huomioon kunnan toiminnan vuosittaisessa suunnittelussa kaikilla sektoreilla. Niiden toteutumista seurataan lautakunnissa neljännesvuosittain.

3.1 Ingås viktigaste värderingar, kommunstrategi 2022-2025 - *Inkoon keskeiset arvot, kuntastrategia 2022-2025*

SAMHÖRIGHET - YHTEISÖLLISYYS

I Ingå råder en stark vilja att göra saker tillsammans. Det är viktigt för oss att alla upplever Ingå som sin egen kommun.

Inkoossa vallitsee vahva halu tehdä asioita yhdessä. Meille on tärkeää, että kaikki kokevat Inkoon omakseen.

JÄMLIKHET - YHDENVERTAISUUS

I Ingå bemöts alla jämlikt oberoende av bakgrund.

Inkoossa tasa-arvo toteutuu jokapäiväisessä toiminnassamme ja jokaista kohdellaan Inkoossa tasapuolisesti.

NÄRHETEN TILL HAVET - MERELLISYYS

Ingå är en skärgårdskommun och vårt centrum ligger vid havsstranden. En levande skärgård är en unik styrka som vi vill värna om.

Inkoo on saaristokunta ja meidän keskustamme sijaitsee meren rannalla. Elävä saaristo on ainutlaatuinen vahvuutemme, josta haluamme pitää huolta.

MOD - ROHKEUS

I Ingå vågar vi göra saker. Vi är inte rädda för att misslyckas och välkomnar alltid nya och modiga ider.

Inkoossa uskallamme tehdä asioita. Emme pelkää epäonnistumisia ja toivotamme uudet ja rohkeat ideat aina tervetulleiksi.

TVÅSPRÅKIGHET - KAKSIKIELISYYS

Ingå är en starkt tvåspråkig kommun. Vår tvåspråkighet är en viktig del av kommunens och kommuninvånarnas vardag.

Inkoo on vahvasti kaksikielinen kunta. Kaksikielisyytemme on tärkeä osa kunnan ja kuntalaisten arkea.

BILDNING - SIVISTYS

Bildning uppskattas i Ingå. För oss innebär bildning att man värdesätter utbildning, använder information i beslutsfattandet, lyssnar på människor, bryr sig om andra, utbyter information och samarbetar.

Inkoossa arvostetaan sivistystä. Meille sivistys on koulutuksen arvostamista, tiedon käyttöä päätöksissä, ihmisten kuulemista, välittämistä, tiedonvaihtoa ja yhteistyötä.

4 Särskilda program och planer för främjande av välfärden - Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

I detta kapitel listas åldersgruppvis Ingå kommuns särskilda program och planer som främjar välfärden.

Tässä kappaleessa listataan Inkoon kunnan hyvinvointia edistävät erillisohjelmat ja suunnitelmat ikäryhmittäin.

Barn och unga - Lapset ja nuoret

Småbarnspedagogik - Varhaiskasvatus

- Ingå kommuns plan för småbarnspedagogik (reviderad och i kraft från och med 1.8.2022) - *Inkoon kunnan Varhaiskasvatussuunnitelma (tarkistettu ja voimassa 1.8.2022 alkaen)*
- Verksamhetsplan för rådgivningen och skolhälsovården (uppdaterad 2019) - *Neuvolatoiminnan ja kouluterveydenhuollon toimintaohjelma (päivitetty 2019)*

Grundskola - *Perusopetus*

- Läroplan för förskolan - *Esiopetuksen opetussuunnitelma*
- Läroplan för grundläggande utbildning - *Perusopetuksen opetussuunnitelma*
- Läroplan för utbildning som förbereder för den grundläggande utbildningen - *Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma*
- Verksamhetsplan för morgon- och eftermiddagsverksamhet - *Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma*
- Elevvårdsplan - *Oppilashuoltosuunnitelma*
- Läsårsplan - *Lukuvuosisuunnitelma*
- Läkemedelsplan för elev i skolan - *Lääkehoitosuunnitelma koulun oppilaille (2022)*
- Jämställdhets- och likabehandlingsplan - *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma*
- Krisberedskapsplan - *Kriisivalmiussuunnitelma*

Äldre personer - *Ikäihmiset*

- Plan för stödandet av äldre personer - *Suunnitelma ikäihmisten tukemiseksi*

Alla åldersgrupper - *Kaikki ikäryhmät*

- Trafiksäkerhetsplan (hela kommunens) - *Liikenneturvallisuuksuunnitelma (koko kunnan)*
- Verksamhetsplan för förebygganderusmedelsarbete – *Ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma 2021-2023*
- Kulturplan (under arbete, slutförs under år 2023) - *Kulttuurisuunnitelma (työn alla, valmistuu vuoden 2023 aikana)*
- Planen för jämställdhet och lika behandling (under arbete, slutförs under år 2022) - *Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (työn alla, valmistuu vuoden 2022 aikana)*
- Plan för trygg och vis färdsel – *Inkoon viisaan ja turvallisen liikkumisen suunnitelma*
- Plan för ordnandet av hälso- och sjukvård - *Suunnitelma terveyden- ja sairaanhoidon järjestämiseksi*
- Program för kollektivtrafik - *Joukkoliikenneohjelma*
- Markpolitiskt program - *Maapoliittinen ohjelma*
- Integrationsplan - *Kotouttamisohjelma*

4.1 Säkerhetsplan - Turvallisuussuunnitelma

Säkerhet och välmående går hand i hand. Säkerhetskänslan påverkas bl.a. av antalet brott mot liv och hälsa samt antalet trafikolyckor i kommunen.

Statsrådets principbeslut för den inre säkerheten 5.10.2017 Ett bra liv en trygg vardag definierar säkerheten. Säkerheten är en baspelare för ett stabilt och välmående samhälle. Med god intern säkerhet avses att befolkningen kan åtnjuta de rättigheter och friheter som rättssystemet garanterar, utan att känna sig rädd eller otrygg på grund av brottslighet, störningar, olyckor eller nationella eller internationella företeelser. Detta kan uppnås endast som ett resultat av samarbete mellan olika aktörer.

Brott mot liv och hälsa är inte allmänna i Ingå. Enligt tabellen nedan är antalet dock på uppgång. I och med att utgångs siffrorna är låga kan bara några få fall öka helhetstalet. Siffrorna år 2021 torde förklaras av coronaisolering.

Turvallisuus ja hyvinvointi liittyvät tiiviisti toisiinsa. Turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat muun muassa kunnassa tapahtuvien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten, sekä tieliikenneonnettomuuksien määrä. Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden strategiasta 5.10.2017 Hyvä elämä turvallinen arki määrittelee turvallisuuden. Turvallisuus on vakaan ja hyvinvoivan yhteiskunnan kivijalka. Hyvä sisäinen turvallisuus tarkoittaa sitä, että väestö voi nauttia oikeusjärjestelmän takaamista oikeuksista ja vapauksista ilman rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista ja kansallisista tai kansainvälisistä ilmiöitä johtuvaa pelkoa tai turvattomuutta. Se on mahdollista saavuttaa ainoastaan eri toimijoiden yhteistyön tuloksena. Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset eivät ole Inkoossa yleisiä. Alla olevan taulukon tietojen mukaan määrät ovat kuitenkin nousussa. Koska lukumäärät ovat lähtökohtaisesti pieniä, jo muutaman tapauksen lisäksi nostaa kokonaislukua. Vuoden 2021 lukuja selittää koronaeristys.

	1-12 / 2020	1-12 / 2021	1-8 / 2022
Grov misshandel <i>Törkeä pahoinpitely</i>	0	0	0
Misshandel på allmänplats <i>Pahoinpitely yleisellä paikalla</i>	2	2	7
Misshandel på privat plats <i>Pahoinpitely yksityisellä paikalla</i>	6	13	12
Hemalarm totalt <i>Kotihälytystehtävät yhteensä</i>	16	39	8

(Källa / Tietolähde: PoliStat)

Antalet trafikbrott är på uppgång i Ingå. / *Liikenne rikosten määrä Inkoossa on nousujohteinen.*

	1-12 / 2020	1-12 / 2021	1-8 / 2022
Grovt äventyrande av trafiksäkerhet <i>Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen</i>	7	6	4
Rattonykterhet totalt <i>Rattijuopumukset yhteensä</i>	20	14	16
Trafikbrott totalt <i>Liikenne rikokset yhteensä</i>	140	163	77

(Källa / *Tietolähde*: PoliStat)

År 2020 i förhållande till jämförelsekommuner / *Vuoden 2020 lukumäärät verrattuna vertailukuntiin:*

	Uppdrag med prioritetklass A och B <i>A ja B-kiirreellisyysluokan tehtävät yhteensä</i>	Våldsbrott totalt <i>Väkivalta-rikokset yhteensä</i>	Trafikbrott totalt <i>Liikenne-rikokset yhteensä</i>	Rattonykterhet totalt <i>Ratti-juopumukset yhteensä</i>
Ingå <i>Inkoo</i>	241	7	140	20
Sjundeå <i>Siuntio</i>	359	21	203	18
Lojo <i>Lohja</i>	3 925	303	1 841	231
Raseborg <i>Raasepori</i>	2 113	140	528	80

(Källa / *Tietolähde*: PoliStat)

Säkerhetsplanering baserar sig på beredskapsplanering och beredskap för undantagstillstånd, riskhantering och lokalt säkerhetsarbete.

Med beredskap avses verksamhet som säkerställer att uppgifter kan skötas så ostört som möjligt i alla situationer. Åtgärder är bl.a. beredskapsplanering, förhandsåtgärder och -arrangemang, personalutbildning och övningar. Beredskapsplanen uppdateras regelbundet, Ingå kommuns beredskapsplan (2016).

Beredskapsövningar ordnas med olika myndigheter (bl.a. räddningsverket, polis, försvarsmakt, vapepa).

Samarbetet med de lokala organisationerna betonas i det lokala säkerhetsarbetet.

Kommunen strävar efter att upprätthålla och främja Ingåbornas säkerhetskänsla med hjälp av förebyggande åtgärder. Kommunen har en av kommunstyrelsen godkänd anvisning för intern kontroll och riskhantering i vilken beskrivs processerna för intern kontroll och riskhantering. Kommunstyrelsen bedömer i samband med bokslutet hur den interna kontrollen och riskhanteringen har förverkligats.

För kommunens beredskapsplanering svarar förvaltningschefen. För störsituationer och undantagstillstånd ansvarar kommunens ledningsgrupp under kommundirektörens ledning. Förutom beredskapsplanen utarbetar Ingå kommun många andra planer och anvisningar som påverkar vardagssäkerheten.

Turvallisuussuunnittelun peruspilarit ovat valmiussuunnittelu ja varautuminen poikkeustilanteisiin, riskienhallinta ja paikallinen turvallisuustyö.

Varautumisella tarkoitetaan toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa tilanteissa. Varautumiseen kuuluvia toimenpiteitä ovat mm valmiussuunnittelu, etukäteisvalmistelut ja -järjestelyt sekä henkilöstön koulutus ja harjoitukset. Valmiussuunnitelmaa päivitetään säännönmukaisesti, Inkoon kunnan varautuminen häiriötilanteisiin (2016). Valmiusharjoituksia järjestetään eri viranomaistahojen (mm. pelastuslaitos, poliisi, puolustusvoimat, vapepa) kanssa säännöllisesti. Paikallisessa turvallisuustyössä korostuu yhteistyö paikallisjärjestöjen kanssa.

Kunta pyrkii ylläpitämään ja edistämään inkoolaisten turvallisuudentunnetta ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kautta. Kunnalla on kunnanhallituksen hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, jossa on kuvattu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessit. Kunnanhallitus antaa tilinpäätöksen yhteydessä arvionsa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Valmiussuunnittelusta kunnassa vastaa hallintojohtaja. Häiriö- ja poikkeustilanteista vastaa kunnan johtoryhmä kunnanjohtajan johdolla. Valmiussuunnitelman lisäksi Inkoon kunta tekee monia muita jokapäiväiseen turvallisuuteen vaikuttavia suunnitelmia ja ohjeita.

5 Valfärdsplan - Hyvinvointisuunnitelma

Kommunens valfärdsplan har utarbetats utifrån kommunens nya strategi. I och med att den nya strategin betonar särskilt mycket välfärd innehåller planen naturligtvis budgetmål som utgår från strategin. Styrkan i planering och genomförande av kommunens verksamhet är att valfärdsplan, budget och dispositionsplan är likartade och utgår ifrån de strategiska tyngdpunktsområdena.

Under kommande åren är det viktigt att uppmärksamma särskilda områden, som kräver ett långsiktigt arbete. Dessa är åtgärder som berör unga, långtidsarbetslösa och äldre personer. Att värna om ungdomarnas välfärd är ytterst viktigt så att deras tro och tillit till framtiden består och att de orkar studera och växa till en trygg vuxenhet. Långtidsarbetslöshet kan bero på många olika anledningar och för att ingripa krävs det mångprofessionellt samarbete, i synnerhet med välfärdsområdet. Att kunna upprätthålla funktionsförmågan hos de äldre är även den en central uppgift för kommunen. Valfärdssektorns uppdrag är att tillsammans med de äldre planera och utveckla verksamhet som stöder detta.

Kunnan hyvinvointisuunnitelma on laadittu kunnan uuden strategian pohjalle. Koska uudessa strategiassa hyvinvointia on korostettu erityisen paljon, suunnitelma pitää luonnollisesti sisällään strategiasta johdettuja talousarviotavoitteita. Kunnan toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen kannalta on vahvuus, että hyvinvointisuunnitelma, talousarvio ja käyttösuunnitelma ovat samansuuntaisia ja nojaavat strategiisiin painopistealueisiin.

Tulevina vuosina on tärkeää nostaa eräitä alueita, jotka vaativat pitkäjänteistä työskentelyä. Näitä ovat nuorisoon, pitkäaikaistyöttömiin ja ikääntyneisiin liittyvät toimet. Nuorison hyvinvoinnista huolehtiminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta heillä säilyy usko ja luottamus tulevaisuuteen ja jotta he jaksavat opiskella ja kasvaa turvalliseen aikuisuuteen. Pitkäaikaistyöttömyys voi johtua monista eri syistä ja siihen puuttumiseen tarvitaan monialaista yhteistyötä, eritoten hyvinvointialueen kanssa. Ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen on myös kunnan keskeinen tehtävä. Hyvinvointitoimen tehtävänä on yhdessä ikääntyneiden kanssa suunnitella ja kehittää toimintaa, joka tukee tätä.

5.1 Välmående ingåbor - Hyvinvoiva Inkoolainen

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
Kommunen främjar Ingåbornas välmående i tätt samarbete med den nya områdesförvaltningen. <i>Kunta edistää inkoolaisten hyvinvointia tiiviissä yhteistyössä uuden aluehallinnon kanssa.</i>	Småbarnspedagogiken och utbildningen samarbetar med familjecentret. <i>Varhaiskasvatus ja koulutus tekee yhteistyötä perhekeskuksen kanssa.</i>	Utbildning och fostran / Kasvatus ja koulutus
	Elefvården samarbetar med områdesförvaltningen. <i>Yhteistyötä aluehallinnon kanssa tehdään oppilashuoltotyössä.</i>	Utbildning och fostran / Kasvatus ja koulutus
	Kommunen och välfärdsområdet har ett delat och gemensamt	Främjande av välfärd / Hyvinvoinnin edistäminen

	<p>ansvar för främjande av välfärd och hälsa. Lagstiftningen förpliktar kommunerna och välfärdsområdena till att förhandla minst en gång per år sinsemellan och med andra aktörer om mål, åtgärder, samarbete och uppföljning gällande främjande av välfärd och hälsa.</p> <p><i>Kunnalla ja hyvinvointialueella on jaettu ja yhteinen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lainsäädäntö velvoittaa kuntia ja hyvinvointialueita neuvottelemaan vähintään kerran vuodessa keskenään sekä muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.</i></p>	
	<p>Speciellt skolungdomsarbete, uppsökande ungdomsarbete och arbetsverkstadsverksamhet för unga förverkligas i tätt samarbete med elevvård, socialservice, TE-tjänster och andra funktioner som övergår till välfärdsområdet. Med familjecenterkoordinatör har diskuterats gemensamma ärenden och eventuella samarbetsformer.</p> <p><i>Etenkin koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta, toteutuu tiiviissä yhteistyössä oppilashuollon, sosiaalitoimen, TE-palveluiden ja muiden hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen kanssa. Keskustelua yhdyspinnoista ja mahdollisista yhteistyötoiminnoista on käyty perhekeskuskoordinaattorin kanssa.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i></p>
<p>Kommunen stöder de äldre Ingåbornas vardag genom att erbjuda en mångsidig verksamhet. <i>Kunta tukee ikääntyvien inkoolaisten aktiivista elämäntapaa mm. ottamalla heidät aktiivisesti mukaan kunnan toimintaan.</i></p>	<p>Medborgarinstitutet ordnar dagkurser samt riktade specialkurser enligt målgruppens önskemål. <i>Kansalaisopisto järjestää päiväkursseja sekä erikoiskursseja kohderyhmän toivomusten mukaisesti.</i></p> <p>Det ordnas målinriktad motions- och rådgivande verksamhet. <i>Järjestetään kohdennettua liikunta- ja neuvontatoimintaa.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, medborgarinstitutet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kansalaisopisto</i></p> <p>Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i></p>

	<p>Kommunens välmåendescenter samlar ihop olika aktörer: familjecaféer, föreningsmöten.</p> <p><i>Kunnan hyvinvointikeskus kokoaa eri toimijoita: perhekahvilat, yhdistysten kokoontumiset</i></p>	<p>Främjande av välfärd / <i>Hyvinvoinnin edistäminen</i></p>
	<p>Motionsplatser som uppmuntrar till självständig motion utvecklas också utanför kommuncentrum.</p> <p><i>Pyritään kehittämään omatoimiseen liikuntaan innostavia liikuntapaikkoja myös muualla kuin kunnan keskustassa.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i></p>
<p>Kommunen ordnar aktivt välfärdstjänster inom hela kommunen och satsar särskilt på utbudet av lågtröskeltjänster för olika målgrupper. <i>Kunta järjestää ennaltaehkäiseviä hyvinvointipalveluita koko kunnan alueella ja eri kohderyhmille.</i></p>	<p>Ungdomstjänsternas mål är att göra verksamheten ännu tillgängligare. Målet främjas genom transporter, synlighet i byn, och genom granskning a öppethållningstider under året samt genom att försöka öka ungdomstjänstteamet med en person.</p> <p><i>Nuorisopalveluiden tavoitteena on tehdä toiminta entistä saavutettavammaksi. Tavoitetta edistetään kuljetuskeinoin, jalkautamalla, tarkistamalla aukioloaikoja vuoden mittaan sekä pyrkimällä laajentamaan nuorisopalveluiden tiimiä yhdellä henkilöllä.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i></p>
	<p>Bibliotekstjänsterna utvecklas som en del av Helle-biblioteksnätverket. Man strävar efter att utnyttja bibliotekets lokaler ännu bättre. Det meröppna biblioteket möjliggör utvidgade öppettider och det meröppna bibliotekets funktionalitet säkerställs genom uppdaterandet av självbetjäningstekniken.</p> <p><i>Kirjastopalveluita kehitetään osana Helle-kirjastoverkoston. Kirjaston tiloja pyritään hyödyntämään entistä paremmin. Laajat aukioloajat mahdollistavan omatoimikirjaston toimivuus varmistetaan omatoimitekniikan päivityksellä.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, biblioteket / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kirjasto</i></p>
<p>Kommunen säkerställer tillgången till service på området och utvecklar nya digitala och mobila tjänster för att komplettera de befintliga tjänsterna <i>Kunta takaa palveluiden saatavuuden alueella ja kehittää uusia digitaalisia ja liikkuvia</i></p>	<p>Sektorerna tar i bruk digitala lösningar som underlättar kommuninvånarna att sköta ärenden. <i>Toimialoilla otetaan käyttöön kuntalaisten asiointia sujuvoittavia digitaalisia ratkaisuita. Työtä varten laaditaan digitaalisen asiointin tiekartta.</i></p>	<p>Alla verksamhetsområden / <i>Kaikki toimialat</i></p>

<i>palveluita täydentääkseen nykyisiä palveluita.</i>		
Kommunen minskar långtidsarbetslösheten och strävar efter att minska arbetslöshetsgraden till under 5 procent fram till år 2025. <i>Kunta vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä ja tavoittelee alle 5 prosentin työttömyysastetta vuoteen 2025 mennessä.</i>	Samarbetet med välfärdsområdet och kommande sysselsättningsområden effektiveras, speciellt för att minska strukturell arbetslöshet. Arbetet påbörjas 2023 -2024. <i>Yhteistyötä hyvinvointialueen ja tulevien työllisyysalueiden kanssa tehostetaan, etenkin rakennetyöttömyyden vähentämiseksi. Työ käynnistyy vuonna 2023 – 2024.</i>	Centralförvaltningen / Keskushallinto

5.2 Barn och unga - *Lapset ja nuoret*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
För barn, unga och familjer skapas riktade lågtröskeltjänster, med hjälp av vilka vi strävar efter att lindra och förebygga olägenheter som bland annat pandemin medfört. <i>Lapsille, nuorille ja perheille luodaan palveluita, joilla pyrimme lieventämään mm. koronasta syntyneitä haittoja.</i>	Tilläggsresurser bl.a. till elevvården, tillräckligt antal assistenter, barnskötare och skolgångsassistenten. <i>Lisäresurssointia mm. oppilashuoltoon, avustajien, lastenhoitajien ja koulunkäyntiohjaajien riittävä määrä.</i>	Utbildning och fostran / Kasvatus ja koulutus
	Hobbysedlar för barn och unga. <i>Lasten ja nuorten harrastussetelit.</i>	Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i>
	Personalens kunnande uppdateras enligt objektgruppernas utmaningar, t.ex. IPC-utbildning för uppsökande ungdomsarbetare. IPC-kompetens ger redskap för identifiering och förebyggande av mentala symptom och för arbete med en ung person med depressionssymptom och deras familjer. <i>Henkilöstön osaamista päivitetään vastaamaan kohderyhmän ajankohtaisia haasteita, esim. etsivän nuorisotyöntekijän IPC koulutus. IPC pätevyyden suorittaneella on työkalut mielialaoireiden tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn, sekä masennusoireilevan nuoren ja heidän perheidensä kanssa työskentelyyn.</i>	Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i>
Kommunen ökar mängden vuxna bland barn och unga och stöder	Tilläggsresurs bl.a. till elevvården, tillräckligt antal assistenter, barnskötare och	Utbildning och fostran / Kasvatus ja koulutus

<p>på detta sätt barnens, de ungas och familjernas vardag. <i>Kunta lisää lasten ja nuorten keskuudessa olevia aikuisia toimivien aikuisten määrää ja tukee näin lasten, nuorten ja perheiden arkea.</i></p>	<p>skolgångsassistenten. <i>Lisäresurssointia mm. oppilashuoltoon, avustajien, lastenhoitajien ja koulunkäyntiohjaajien riittävä määrä</i></p>	
	<p>Ungdomstjänstteamet utökas om möjligt med en person. Hen skulle stöda verksamheten som helhet, och arbeta delvis inom skolungdomsarbete och delvis som den uppsökande ungdomsarbetspar. <i>Nuorisopalveluiden tiimiä pyritään kasvattamaan yhdellä henkilöllä. Uusi henkilö tukisi toimintaa kokonaisuutena, henkilö toimisi osittain koulunuorisotyössä ja osittain etsivän nuorisotyöntekijän työparina.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i></p>
<p>För barn och unga utvecklas fungerande utrymmen och platser som är bättre tillgängliga med längre öppettider. <i>Lapsille ja nuorille kehitetään toimivia tiloja ja paikkoja, jotka ovat paremmin nuorten saavutettavissa sekä useammin auki.</i></p>	<p>Ungdomsgårdens nya utrymmen i välmåendecentret. <i>Nuorisotalon uudet tilat hyvinvointikeskuksessa.</i> Ungdomssektorn kan använda bibliotekets lokaler vid behov. Bibliotekslokalerna för barn och unga finns i nuläget i två olika våningar. Planeringen av lokalerna inleds. <i>Nuorisotoimi voi käyttää kirjaston tiloja tarvittaessa. Kirjaston lapsille ja nuorille tarkoitettut tilat sijaitsevat kahdessa eri kerroksessa. Tilojen suunnittelu aloitetaan.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i> Främjande av välfärd, biblioteket / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kirjasto</i></p>
<p>Kommunen utreder om en enhetlig grundskola i Ingå är ett realistiskt mål i framtiden. <i>Kunta selvittää, onko yhtenäinen koulupolku Inkoossa realistinen tavoite tulevaisuudessa.</i></p>	<p>Utredning under fullmäktigeperioden. <i>Selvitys tehdään valtuustokauden aikana.</i></p>	<p>Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i></p>
<p>Kommunen fortsätter att ha små undervisningsgrupper och stöder barnens och de ungas utveckling övergripande tillsammans med den nya områdesförvaltningen. <i>Kunta ylläpitää pieniä ryhmäkokoja opetuksessa ja tukee lasten ja nuorten kehitystä kokonaisvaltaisesti yhdessä uuden aluehallinnon kanssa.</i></p>	<p>Nämndens beslut om gruppstorlek efterföljs, elevvårdsarbete i skolorna i tätt samarbete med välfärdsområdet. <i>Seurataan lautakunnan päätöstä ryhmäkoosta, oppilashuoltotyötä tehdään kouluissa kiinteässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.</i></p>	<p>Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i></p>
	<p>Småbarnspedagogiken samarbetar med familjecentret. <i>Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä perhekeskuksen kanssa.</i></p>	<p>Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i></p>

5.3 Kultur och fritid - *Kulttuuri ja vapaa-aika*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
<p>Alla barn ska ha möjlighet till en meningsfull hobby. <i>Jokaiselle lapselle ja nuorelle tulee mahdollistaa mielekäs harrastus.</i></p>	<p>Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. <i>Harrastamisen Suomen malli.</i></p> <p>Ungdomstjänsterna deltar i Finlandsmodellens hobbyverksamhet. Arbetsverkstaden för ungdomar ordnar hobbyförsök och det uppsökande ungdomsarbetet djurassisterad verksamhet. <i>Nuorisopalvelut osallistuvat harrastamisen Suomen mallin mukaiseen kerhotoimintaan. Nuorten työpaja järjestää harrastuskokeiluja ja etsivä nuorisotyö eläinavusteista toimintaa.</i></p>	<p>Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>, Främjande av välfärd / <i>Hyvinvoinnin edistäminen</i></p> <p>Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i></p>
<p>Kommunen ordnar motionsverksamhet för olika målgrupper i samarbete med den tredje sektorn och företag för att uppmuntra alla att ta hand om sitt fysiska, psykiska och sociala välmående. <i>Kunta järjestää liikuntatoimintaa eri kohderyhmille yhteistyössä kolmannen sektorin ja yritysten kanssa kannustaakseen kaikkia pitämään huolta itsestään.</i></p>	<p>Medborgarinstitutet köper motionstjänster av lokala företagare. <i>Kansalaisopisto ostaa liikuntapalveluja paikallisilta yrittäjiltä.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, medborgarinstitutet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kansalaisopisto</i></p>
<p>Medborgarinstitutets verksamhet utvecklas för att i ännu större omfattning betjäna alla Ingåbors lärande, välmående och vardag. <i>Kansalaisopiston toimintaa edistetään palvelemaan entistä laajemmin kaikkien inkoolaisten oppimista, hyvinvointia ja arkea.</i></p>	<p>All kursverksamhet förverkligas enligt devisen livslångt lärande. Utbudet riktas och anpassas till samtliga grupper i kommunen oberoende av ålder, språk, etniskt ursprung, kön, specialbehov. Utbudet omfattar samtliga ämnesområden, motion och hälsa, språk, praktiska färdigheter, teknik, musik, konst, historia och samhälle. Kursavgifterna hålls på en skälig nivå för att alla ska kunna delta. <i>Kaikki kurssitoiminta toteutetaan elinaikaisen oppimisen periaatteella. Tarjonta suunnataan ja sopeutetaan kunnan kaikille ryhmille riippumatta iästä, kielestä, etnisyydestä, sukupuolesta tai erityistarpeista. Tarjonta kattaa kaikki ainesalueet, liikunnan ja terveyden, kielet, käytännön</i></p>	<p>Främjande av välfärd, medborgarinstitutet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kansalaisopisto</i></p>

	<i>taidot, tekniikan, musiikin, taiteen, historian ja yhteiskunnan. Kurssimaksut säilytetään kohtuullisina, jotta kaikki voivat osallistua.</i>	
Kommunen satsar ekonomiskt på fritidssektorns verksamhet och stöder utomstående aktörer för att möjliggöra fler evenemang. <i>Kunta panostaa taloudellisesti vapaa-ajantoiimeen sekä tukee ulkopuolisia toimijoita mahdollistaakseen lisää tapahtumia.</i>	Befintliga goda verksamhetsformer fortsätter, såsom underhåll och utveckling av närmotionsplatser avsedda för självständig rörelse, föreningar erbjuder gratis sal- och sportplansturer och det delas ut föreningsbidrag. <i>Olemassa olevia hyviä käytäntöjä jatketaan, kuten omatoimiseen liikkumiseen tarkoitettujen lähiliikuntapaikkojen ylläpito ja kehittäminen, ilmaisten sali- ja kenttävuorojen tarjoaminen yhdistyksille, sekä yhdistysavustusten jakaminen.</i>	Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i>
Kommunen utvecklar nya utomhusmotionsplatser samt andra idrotts- och kulturplatser i samarbete med andra aktörer. <i>Kunta kehittää uusia ulkoliikuntapaikkoja sekä muita liikunta- ja kulttuuritiloja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</i>	En utescen för evenemang byggs och möjligheterna att skapa ett kulturcentrum utreds. <i>Tapahtumia varten rakennetaan ulkolava ja selvitetään mahdollisuudet perustaa kulttuurikeskus.</i>	Främjande av välfärd, kulturverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kulttuuritoiminta</i>
	Investeringar gällande fritidsplatser BU2023. <i>Vapaa-ajan paikkoja koskevat investoinnit TA2023.</i>	Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i>

5.4 Delaktighet skapar välfärd - **Osallisuus luo hyvinvointia**

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
Kommunen satsar på att informera och inkluderar aktivt kommuninvånarna i utvecklingen av kommunen. <i>Kunta panostaa tiedottamiseen ja osallistaa aktiivisesti kuntalaiset kunnan kehittämiseen.</i>	Enkäter gällande utvärdering av verksamhet till vårdnadshavare och elever, elevrådsverksamhet i skolorna. <i>Toiminnan arviointiin liittyvät kyselyt huoltajille ja oppilaille, koulujen oppilasneuvostojen toiminta.</i>	Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>
	Småbarnspedagogiken ordnar familjekvällar och andra gemensamma möten för familjerna. <i>Varhaiskasvatus järjestää perheille perheilloja ja muita yhteistapaamisia.</i>	Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>
	Välmåendetjänster planeras med beaktande av kommuninvånarnas behov och önskemål. Behov och önskemål kartläggs genom att uppmuntra till aktivt deltagande. Kommunen satsar på att föra fram	Främjande av välfärd / <i>Hyvinvoinnin edistäminen</i>

	<p>tjänster som främjar välmående, t.ex. om andra aktörers förebyggande tjänster informeras klart så de är lätta att hitta och delta i.</p> <p><i>Hyvinvointipalveluita suunnitellaan kuntalaisten tarpeet ja toiveet huomioiden. Tarpeita ja toiveita kartoitetaan aktiivisella osallistamisella. Kunta panostaa hyvinvointia edistävien palveluiden esille tuomiseen, esimerkiksi muiden toimijoiden ennalta ehkäisevät palveluista tiedotetaan selkeästi, jotta palvelun löytäminen ja siihen hakeutuminen olisi käyttäjän näkökulmasta mahdollisimman helppoa.</i></p>	
	<p>Behovet av motions- och rådgivningstjänster kartläggs, verksamhet ordnas enligt kartläggningsresultatet.</p> <p><i>Liikunta- ja neuvontapalveluiden tarvetta kartoitetaan, toimintaa järjestetään kartoituksen tuloksen mukaisesti.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i></p>
	<p>Ungdomsverksamhet planeras i tätt samarbete med målgruppen. Uppmuntran till aktivt deltagande är en del av basverksamheten, lika så med hjälp av enkäter och ungdomsforumsverksamhet.</p> <p><i>Nuorisotoimintaa suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä kohderyhmän kanssa. Osallistamista suoritetaan osana perustoimintaa sekä kyselyjen ja nuorisofoorumin toiminnan kautta.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i></p>
	<p>Kommunen satsar på aktiv kommunikation och utarbetar en ny marknadsföringsplan som för fram Glad i Ingå-slogan, olika årstider och tidsenlighet.</p> <p><i>Kunta panostaa aktiiviseen viestintään ja laatii uuden markkinointisuunnitelman, jossa korostuu Iloinen Inkoo -slogan, eri vuodenaajat ja modernisuus.</i></p>	<p>Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i></p>
	<p>Ingås och Sjundeås bibliotek har fått ett bidrag för ett gemensamt demokrati-projekt, Deltagande och påverkan i västra Nyland. Målet är att stärka kommuninvånarnas delaktighet i beslutfattandet. Projektet fortsätter fram till slutet av år 2023.</p> <p><i>Inkoon ja Siuntion kirjastot ovat saaneet avustuksen yhteiseen</i></p>	<p>Främjande av välfärd, biblioteket / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kirjasto</i></p>

	<i>demokratiahankkeeseen Osallisuutta ja vaikuttamista Länsi-Uudellamaalla. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten osallisuutta päätöksentekoon. Hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun asti.</i>	
Kommunen förstärker tvåspråkigheten genom att utöka utbudet av verksamheter som överskrider språkgränserna. <i>Kunta vahvistaa kaksikielisyttä lisäämällä kielirajat ylittävää toimintaa.</i>	Samarbete mellan personal och elever. Utbildningen ordnar årskursvisa träffar och utflykter. <i>Yhteistyötä sekä henkilökunnan että oppilaiden välillä. Utbildningen ordnar årskursvisa träffar och utflykter</i>	Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>
	Småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen har lekfinska och leksvenska på enheterna. <i>Varhaiskasvatus- ja esikouluyksiköt järjestävät leikkisuomi ja leikkiruotsia.</i>	Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>
Kommunen skapar naturliga mötesplatser för olika målgrupper. <i>Kunta luo eri kohderyhmille luontaisia kohtaamispaikkoja.</i>	Kommunen planerar den kommande välmåendecentrets lokaler och verksamhet i samarbete med olika aktörer och användare. <i>Kunta suunnittelee tulevan hyvinvointikeskuksen tiloja ja toimintaa, yhteistyössä eri toimijoiden ja käyttäjien kanssa.</i>	Främjande av välfärd / <i>Hyvinvoinnin edistäminen</i>
	Medborgarinstitutens kurser är öppna för alla. <i>Kansalaisopiston kurssit ovat avoimia kaikille.</i>	Främjande av välfärd, medborgarinstitutet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kansalaisopisto</i>
	Biblioteket fungerar redan som en mötesplats för olika åldrar. <i>Kirjasto on jo olemassa oleva eri ikäisten kohtaamispaikka.</i>	Främjande av välfärd, biblioteket / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kirjasto</i>
Kommunen möjliggör möten mellan generationer. <i>Kunta mahdollistaa sukupolvien väliset kohtaamiset.</i>	Skolornas och seniorernas möten är en del av verksamheten under läsåret. Skolfarfar och skolmormor - verksamhet i alla funktioner. <i>Koulujen ja ikäihmisten kohtaamiset osa lukuvuoden toimintaa. Kouluvaari ja koulumummo toimintaa kaikissa toiminnoissa.</i>	Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>
	Småbarnspedagogiken ordnar möten med de äldre i kommunen. <i>Varhaiskasvatus järjestää tapaamisia kunnan senioreiden kanssa.</i>	Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>

5.5 Ett bra hem för alla - ***Kaikille hyvä koti***

STRATEGISKT MÅL - <i>STRATEGINEN TAVOITE</i>	VERKSTÄLLIGHET - <i>TOIMEENPANO</i>	ANSVARIG - <i>VASTUUTAHO</i>
Kommunen möjliggör boendelösningar för livets olika skeden i hela kommunen.	Kommunen beaktar vid utarbetandet av planlägningsprogrammet ett mångsidigt tomtutbud på de	Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i>

<p><i>Kunta mahdollistaa eri elämänvaiheen mukaisia asumisratkaisuja koko kunnan alueella.</i></p>	<p>områden som ägs av kommunen. De sociala verkningarna, så som främjandet av gemenskapen, utvärderas i samband med planläggningen. <i>Kunta huomio kaavoitusohjelmaa laadittaessa monipuolisen tonttitarjonnan kunnan omistamilla alueilla. Sosiaaliset vaikutukset, kuten yhteisöllisyyden edistäminen arvioidaan kaavoituksen yhteydessä.</i></p>	
<p>Kommunen främjar produktionen av hyresbostäder. Vid behov bidrar kommunen själv till att påskynda produktionen. <i>Kunta edistää vuokra-asuntotuotantoa. Tarvittaessa kunta panostaa itse tuotannon vauhdittamiseen.</i></p>	<p>Planläggandet av flervåningshustomter längs goda trafikförbindelser befrämjas. Kommunen utreder också alternativa lösningar för att öka tillgängligheten av hyresbostäder. <i>Kerrostalotonttien kaavoitusta hyvien liikenneyhteyksien varrella edistetään. Kunnassa selvitetään myös vaihtoehtoisia ratkaisuja vuokra-asuntojen saatavuuden lisäämiseksi.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>
<p>Kommunen letar aktivt efter samarbetspartner för att möjliggöra nya bostadsområden. <i>Kunta etsii aktiivisesti kumppanuuksia uusien asuinalueiden mahdollistamiseksi.</i></p>	<p>Kommunen förhandlar aktivt med olika instanser samt utreder olika alternativ för att kunna befrämja olika former av partnerskap. <i>Kunta neuvottelee aktiivisesti eri tahojen kanssa ja tutki eri vaihtoehtoja edistääkseen erilaisia kumppanuusmuotoja.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>
<p>I planläggningen och i planeringen av allmänna områden beaktas Ingås värderingar och det skapas utrymmen och områden som stöder gemenskap och samhörighet. <i>Kunnan kaavoituksessa ja yleisten alueiden suunnittelussa huomioidaan Inkoolle keskeiset arvot ja luodaan yhteisöllisyyttä tukevia tiloja ja alueita.</i></p>	<p>I alla former av markanvändningsplanering tar man i beaktande Ingås viktigaste värderingar och stöder dem. <i>Kaikessa maankäytön suunnittelussa Inkoon tärkeimmät arvot otetaan huomioon ja niitä tuetaan.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>
<p>Kommunen utnyttjar sina befintliga markområden aktivare i sin bostadspolitik. <i>Kunta hyödyntää asuntopolitiikassaan nykyisiä maa-alueitaan aktiivisemmin.</i></p>	<p>I det regelbundet uppdaterade planlägnings-programmet tas detta i beaktande. Planlägningsprogrammet styr kommunens planläggning för de kommande åren och en av tyngdpunkterna är de områden som är i kommunens ägo. <i>Säännöllisesti päivitettävässä kaavoitusohjelmassa tämä on huomioitu. Kaavoitusohjelma ohjaa kunnan tulevien vuosien kaavoitus ja yhtenä painopisteenä ovat kunnan omistamat alueet.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>

5.6 Det händer i Ingå - Inkoossa tapahtuu

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
Kommunen ordnar själv och möjliggör evenemang i aktivt samarbete med den tredje sektorn. <i>Kunta järjestää ja mahdollistaa tapahtumien järjestämisen aktiivisessa yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.</i>	Föreningsmöten arrangeras. Kommunen stöder evenemang genom infrastruktur, teknisk hjälp och marknadsföring. Skapas flera evenemang. Evenemangen baserar sig på önskemål som framkommer i kulturplanen. <i>Järjestetään yhdistystapaamisia. Kunta tukee tapahtumia infrastruktuurin, teknisen avun ja markkinoinnin avulla. Luodaan lisää tapahtumia. Tapahtumat perustuvat kulttuurisuunnitelmasta ilmi käyviin toiveisiin.</i>	Främjande av välfärd, kulturverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kulttuuritoiminta</i>
	I biblioteket ordnas tillställningar tillsammans med tredje sektorn och kommunens övriga aktörer. <i>Kirjastossa järjestetään tapahtumia yhteistyössä kolmannen sektorin ja kunnan muiden toimijoiden kanssa.</i>	Främjande av välfärd, biblioteket / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kirjasto</i>
Trivsamt i kommuncentrum och på hamnområdet förbättras och området görs mer levande tillsammans med invånarna, företagen, hamnbolaget och kulturaktörerna. <i>Kuntakeskustaa ja satama-aluetta kehitetään viihtyisämmäksi ja elävämmäksi yhdessä asukkaiden, yritysten, satamayhtiön ja kulttuuritoimijoiden kanssa.</i>	Åtgärder enligt kommunens centrumutvecklingsplan. Tillfälliga åtgärder som främjar trivsel på torget och vid Ingåstrand sommaren 2023 (området färdigställs 2024). <i>Kunnan keskustakehityssuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. Kesällä 2023 torin ja Inkoonrannan alueen viihtyisyyttä edistävät väliaikaiset toimet (alueen rakentaminen valmistuu 2024).</i>	Tekniska sektorn, Planläggning och markanvändning / <i>Tekninen toimi, Kaavoitus ja maankäyttö</i>
Kommunen vill främja turismen och strävar efter att i samarbete med näringslivet utöka övernattningsmöjligheterna i Ingå. <i>Kunta haluaa edistää matkailua ja pyrkii yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa kasvattamaan yöpymiskapasiteettia Inkoossa.</i>	Kommunen söder nuvarande inkvarteringsföretag i deras strävan att utvidga sin verksamhet och försöker initiera nya etableringar främst i centrum där inkvarteringskapacitet saknas. <i>Kunta tukee nykyisiä majoitusyrityksiä niiden pyrkimyksissä laajentaa toimintaansa ja pyrkii tekemään aloitteita uusista etabloinneista lähinnä keskustassa, josta puuttuu majoituskapasiteettia.</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i>
Kommunen främjar marknadsföringen och vågar använda modiga marknadsföringsmetoder. <i>Kunta edistää markkinointia ja uskaltaa käyttää rohkeita markkinointikeinoja.</i>	Kommunen utarbetar en ny marknadsföringsplan med klar förankring i strategin 2022-2025. <i>Kunta laatii uuden markkinointisuunnitelman, joka</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i>

	<i>perustuu selvästi strategiaan 2022-2025.</i>	
Kommunen utarbetar en långsiktig plan för parkeringsarrangemangen på centrumområdet. <i>Kunta laatii pitkän aikavälin suunnitelman keskusta-alueen pysäköinnin järjestelyiden osalta.</i>	I samband med översiktsplanen som kommer att utarbetas, vars syfte styra markanvändningen på lång sikt i kommuncentret, kommer parkering och arrangeringen av detta att inkluderas. <i>Yleissuunnitelman yhteydessä, jonka tavoitteena on ohjata maankäyttöä pitkällä tähtäimellä kuntakeskuksessa, huomioidaan myös mukaan pysäköinti ja sen järjestely.</i>	Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i>

5.7 Smidiga trafikförbindelser - *Sujuvat liikenneyhteydet*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
Kommunen utvecklar den interna och regionala trafiken för att underlätta Ingåbornas vardag och öka mängden kollektivtrafikanvändare. <i>Kunta kehittää sisäistä ja alueellista liikennettä siten, että inkoolaisten arki helpottuisi ja joukkoliikenteen käyttäjämäärät kasvaisivat.</i>	Ungdomstjänsternas tillgänglighet främjas genom färdtjänster så att ungdomar som bor utanför centrum har bättre möjligheter att delta i ungdomsgårdens verksamhet. <i>Nuorisotoiminnan saavutettavuutta pyritään edistämään kuljetustoimin, jotta keskustan ulkopuolella asuvilla nuorilla olisi paremmat mahdollisuudet osallistua nuorisotalotoimintaan.</i>	Främjande av välfärd, ungdomstjänster / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, nuorisopalvelut</i>
	Kommunens interna trafik utvecklas till resekedjor med hjälp av verksamhetsmodellen för pilotprojektet Ingåket. Man strävar efter att möjliggöra smidig mobilitet både inom kommunen och regionalt. <i>Kunnan sisäistä liikennettä kehitetään matkaketjuiksi Inkyyti-pilotin toimintamallilla, joilla pyritään mahdollistamaan sujuva liikkuminen sekä kunnan sisällä että alueellisesti.</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i>
Kommunen uppmuntrar Ingåborna att använda kollektivtrafik genom marknadsföring, kommunikation och bättre ruttplanering. <i>Kunta kannustaa inkoolaisia käyttämään joukkoliikennettä markkinoinnin, viestinnän ja paremman reittisuunnittelun keinoin.</i>	Informationen om kollektivtrafik effektiveras. Målsättningen är att öka användarnas vetskap om trafikförbindelserna samt om Ingåbiljettprodukterna och deras prissättning. Därtill strävar man efter att genom kommunikation främja miljövänlig mobilitet. <i>Joukkoliikenneviestintää tehostetaan. Tavoitteena on lisätä käyttäjien tietoisuutta liikenneyhteyksistä, Inkoolippuotteista ja niiden</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i>

	<i>hinnoittelusta. Lisäksi viestinnällä halutaan edistää ympäristöystävällistä liikkumista.</i>	
Kommunen utvecklar gång- och cykeltrafiknätverket tillsammans med NTM-centralen - målsättningen är en gång- och cykelled genom kommunen. <i>Kunta kehittää kevyen liikenteen verkostoa yhdessä ELY-keskuksen kanssa - tavoitteena kunnan läpileikkaava kevyen liikenteen väylä.</i>	Åtgärder som ökar säkerhet och uppmuntrar till lätt trafik i enlighet med kommunens program för främjande av gång och cykling. <i>Kunnan kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelman mukaisia turvallisuutta, kevyen liikenteen houkuttavuutta lisääviä toimenpiteitä.</i>	Tekniska sektorn / Tekninen toimi
Kommunen satsar på utvecklandet av trafiksäkerheten på stamväg 51 - målsättningen att tryggare huvudkorsningar fram till år 2025. <i>Kunta panostaa KT 51:n liikenneturvallisuuden kehittämiseen - tavoitteena turvallisemmat pääristeykset vuoteen 2025 mennessä.</i>	I samband med planläggning av områden kring huvudkorsningarna har de utredda förbättringsåtgärderna tagits i beaktan i den nya planerade markanvändningen. <i>Pääristeysalueiden kaavoituksen yhteydessä tutkitut parannustoimenpiteet on otettu huomioon uudessa kaavaillussa maankäytössä.</i>	Planläggning och markanvändning / Kaavoitus ja maankäyttö
	Det utarbetas en preliminär plan för vilka verkningar införandet av persontågtrafiken har för kommunens interna trafik. <i>Laaditaan ennakkosuunnitelma henkilöjunaliikenteen uudelleen aloittamisen vaikutuksista kunnan sisäiseen liikenteeseen.</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / Elinvoima, talous ja tiedottaminen
Kommunen arbetar för och förbereder sig på att tågtrafiken återinförs i slutet av 2020-talet. <i>Kunta varautuu ja valmistautuu junaliikenteen mahdolliseen käynnistymiseen 2020-luvun loppupuolella.</i>	Kommunen tar i beaktande i markvändningsplanering öppnandet av Ingå station för persontrafik. bland annat planeras eventuella lätttrafikleder från Ingå station till kommuncentret samt till Industriområdet i Joddböle. Därtill planeras stationsområdets utvecklande på lång sikt för bland annat boende. <i>Kunta ottaa maankäytönsuunnittelussa huomioon Inkoon aseman avaamisen matkustajaliikenteelle. Muun muassa suunnitellaan mahdollisia kevyen liikenteen reittejä Inkoon asemalta kuntakeskukseen ja Joddbölen teollisuusalueelle. Lisäksi asema-alueen kehittämistä suunnitellaan pitkällä aikavälillä muun muassa asumista varten.</i>	Planläggning och markanvändning / Kaavoitus ja maankäyttö

5.8 Främja distansarbete - Etätyön tukeminen

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
Datatrafikken förstärks med hjälp av ett mer omfattande fibernät samt bättre mobila bredbandsanslutningar. <i>Tietoliikennettä vahvistetaan laajemmin kuituverkon sekä parempien mobiililaajakaistayhteyksien avulla.</i>	Kommunen inleder ett samarbete med en extern aktör för att på sikt bygga ut fibernätet till hela kommunen. <i>Kunta aloittaa ulkopuolisen toimijan kanssa yhteistyön kuituverkon saamiseksi pitkällä aikavälillä koko kuntaan.</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i>
Möjliggörandet av distans- och hybridarbete ska beaktas i all verksamhet i kommunen. <i>Etä- ja hybridityön mahdollistaminen tulee huomioida kaikessa kunnan toiminnassa.</i>	Under 2023 uppgörs förslag till hur målsättningen kunde förverkligas i framtiden. <i>Vuoden 2023 aikana laaditaan esitys siitä, miten tavoite voidaan toteuttaa tulevaisuudessa.</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i>
Kommunen erbjuder utrymmen som lämpar sig för distansarbete i sina egna fastigheter samt främjar skapandet av professionella nätverk. <i>Kunta tarjoaa etätyölle soveltuvia tiloja omissa kiinteistöissään sekä edistää ammatillisten verkostojen syntymistä.</i>	Bibliotekslokaler kan användas för distansarbete. <i>Kirjaston tiloja voi käyttää etätyöskentelyyn.</i>	Främjande av välfärd, biblioteket / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kirjasto</i>
Kommunen strävar efter att skapa en smidig vardag för fritidsboende som distansarbetar i Ingå och vi uppmuntrar dem att satsa på Ingå eller till och med flytta till kommunen. <i>Kunta edistää etätyötä tekevien vapaa-ajanasukkaiden sujuvaa arkea Inkoossa ja kannustaa heitä panostamaan Inkooseen tai jopa muuttamaan kuntaan.</i>	Fritidsgäster kan arbeta på distans i biblioteket och det kommande välmåendecentret. Möjligheter att öka antalet tysta arbetspunkter i biblioteket utreds. <i>Kirjastossa sekä tulevassa hyvinvointikeskuksessa vapaa-ajanasukkaat voivat tehdä etätöitä. Tutkitaan mahdollisuutta lisätä hiljaisia työtiloja kirjastoon.</i>	Främjande av välfärd, biblioteket / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, kirjasto</i>
Kommunen satsar på tillgången till digitala tjänster och på att utveckla digitala tjänster. <i>Kunta panostaa digitaalisten palveluiden saavutettavuuteen sekä digitaalisten palveluiden kehittämiseen.</i>	Kommunikation med vårdnadshavare, anmälning till olika verksamheter, småbarnsfostrans betalningsrörelse. <i>Kommunikointi huoltajien kanssa, ilmoittautuminen eri toimintoihin, varhaiskasvatuksen maksuliikenne.</i>	Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i>

5.9 Ett livskraftigt och företagervänligt Ingå - *Elinvoimainen ja yrittäjäystävällinen Inkoo*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
<p>Genom aktiv markanvändningspolitik får vi mer företagstomter samt nya affärslokaler och handelsområden. <i>Aktiivisella maankäyttöpolitiikalla saamme lisää yritystontteja ja uusia liiketiloja ja liikealueita.</i></p>	<p>Kommunen säkerställer tillgängligheten av företagstomter, affärslokaler samt arbetsområden på lämpliga ställen genom aktiv planläggning. Utvecklandet av Ingåport samt Joddböle är i en central roll.</p> <p><i>Kunta varmistaa aktiivisella kaavoituksella yritystonttien, toimitilojen ja liikealueiden saatavuuden sopivilla paikoilla. Inkoonportin ja Joddbölen kehittäminen on keskeisessä roolissa.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>
<p>Kommunen uppmuntrar lokala aktörer till nya företagsinnovationer och välkomnar nya modiga öppningar. <i>Kunta kannustaa paikallisia toimijoita uusiin yritysinnovaatioihin ja toivottaa uudet rohkeat avaukset tervetulleeksi.</i></p>	<p>Områdets välmående företag uppmuntras till samarbete för att ordna mångsidiga motions- och välmåendetjänster.</p> <p><i>Alueella toimivia hyvinvointiyrityksiä kannustetaan yhteistyöhön, monipuolisten liikunta- ja hyvinvointipalvelujen järjestämiseksi.</i></p>	<p>Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i></p>
<p>Kommunen arbetar aktivt för att utveckla Joddböleområdet och möjliggör vid behov byggandet av ett stickspår på området. <i>Kunta on aktiivinen Joddbölen alueen kehittämisessä ja mahdollistaa tarvittaessa pistoraitteen rakentamisen alueella.</i></p>	<p>Kommunen deltar aktivt i planeringen av Joddböle samt tar utvecklingen av området i beaktande även gällande anknytande markanvändning, som till exempel lätttrafikförbindelser, förbättringar till gatunätet och övriga vidsträckt utvecklingsbehov.</p> <p><i>Kunta osallistuu aktiivisesti Joddbölen suunnitteluun ja ottaa huomioon alueen kehittämisen, mukaan lukien siihen liittyvän maankäytön, kuten kevyen liikenteen yhteydet, katuverkoston parantamisen ja muut kauaskantoiset kehittämistarpeet.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>

5.10 Ingå kommun som arbetsgivare - *Inkoon kunta työnantajana*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
<p>Kommunen strävar efter att vara en efterfrågad och uppskattad arbetsgivare också i framtiden. <i>Kunnan tavoitteena on myös tulevaisuudessa olla haluttu ja arvostettu työnantaja.</i></p>	<p>Kommunen har som arbetsgivare en positiv syn på individuella lösningar för att underlätta balansen mellan arbets- och privatliv. Kommunen arbetar för en ökad positiv synlighet även utanför kommungränserna och genom sociala medier. Kommunens Intranet uppdateras för att säkerställa informationsgången. Man fortsätter förstärka arbetsgivarbilden. <i>Kunta suhtautuu työnantajana myönteisesti yksilöllisiin ratkaisuihin työn ja vapaa-ajan tasapainon parantamiseksi. Kunta edistää entistä myönteisempää näkyvyyttä myös kunnan rajojen ulkopuolella ja somessa. Kunnan Intranet-sivusto päivitetään tiedonkulun varmistamiseksi. Työnantajamielikuvaa vahvistetaan edelleen.</i></p>	<p>Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i></p>
<p>Kommunen stöder varje arbetstagares personliga utveckling i arbetet. <i>Kunta tukee jokaisen työntekijän henkilökohtaista kehitystä omassa työssään.</i></p>	<p>Användningen av personalresurser planeras ändamålsenligt. Anställda kan delta i tillägs- och kompletterande utbildning vid behov. Anställdas arbetsutveckling uppföljs vid årliga utvecklingsamtal. <i>Henkilöstöressurssien käyttöä suunnitellaan tarkoituksenmukaisesti. Työntekijöillä on mahdollisuus osallistua lisä- ja täydennyskoulutuksiin tarvittaessa. Vuosittaisessa kehityskeskustelussa seurataan työntekijöiden työssä kehittymistä.</i></p>	<p>Alla verksamhetsområden / <i>Kaikki toimialat</i></p>
<p>Kommunen uppmuntrar sin personal till att aktivt delta i utvecklandet av kommunen samt till att främja den lärande organisationen. <i>Kunta osallistaa ja kannustaa henkilökuntaansa osallistumaan aktiivisesti kunnan kehittämiseen sekä edistää oppivaa organisaatiota.</i></p>	<p>Småbarnspedagogiken och utbildningen ordnar gemensamma fortbildningsdagar, teamsmöten och möjligheter att träffa sina kolleger. <i>Varhaiskasvatus ja opetus järjestää yhteisiä jatkokoulutuspäiviä, teams-kokouksia ja tilaisuuksia tavata kollegoita.</i></p>	<p>Utbildning och fostran / <i>Kasvatus ja koulutus</i></p>
	<p>Så kallad engångsbelöning av personalen tas i bruk. Det uppgörs principer för engångsbelöningen och reserveras ett anslag för</p>	<p>Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i></p>

	<p>belönandet.</p> <p><i>Otetaan käyttöön ns. työntekijöiden kertapalkitseminen. Laaditaan kertapalkitsemisen periaatteet ja varataan määräraha kertapalkitsemiseen.</i></p>	
--	--	--

5.11 Ingå som aktiv klimataktör - *Inkoo aktiivisena ilmastotoimijana*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
<p>Kommunen förbinder sig till HINKU-målen för att kommunens utsläpp år 2030 ska vara 80 % mindre än år 2007.</p> <p><i>Kunta sitoutuu HINKU-tavoitteisiin, jotta kunnan päästöt ovat vuonna 2030 80 % vuoden 2007 tasoa alhaisemmat.</i></p>	<p>Kommunen färdigställer HINKU-färdplanen som sedan styr vilka konkreta åtgärder tas för att uppfylla HINKU-målen.</p> <p><i>Kunta saa valmiiksi HINKU-tiekartan, joka sitten ohjaa, mihin konkreettisiin toimenpiteisiin HINKU-tavoitteiden saavuttamiseksi ryhdytään.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>
<p>I samarbete med WWF och andra aktörer letar kommunen efter metoder för att ännu bättre skydda Ingås vattendrag.</p> <p><i>Kunta etsii yhteistyössä WWF:n ja muiden toimijoiden kanssa keinoja, joilla voidaan suojella Inkoon vesistöjä paremmin.</i></p>	<p>Kommunen deltar aktivt i projekt vilka koordineras av föreningar och organisationer som är verksamma i regionen och vilkas syfte är att förbättra kustvattnens tillstånd.</p> <p><i>Kunta osallistuu aktiivisesti alueella toimivien yhdistysten ja järjestöjen koordinoimiin rannikkovesien hyvään tilaan tähtääviin hankkeisiin.</i></p>	<p>Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i></p>

5.12 Vi tar hand om naturen tillsammans med kommuninvånarna - *Luonnosta pidetään huolta yhdessä kuntalaisten kanssa*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
<p>Kommunen vill erbjuda kommuninvånarna nya hållbara sätt att röra sig.</p> <p><i>Kunta haluaa tarjota kuntalaisille uusia kestäviä tapoja liikkua.</i></p>	<p>Kommunen deltar i utarbetandet av NTM-centralens utredning om Hållbara resekedjor i västra och östra Nyland. Åtgärder enligt utredningen för att skapa resekedjor i vilka ingår gång och/eller cykling som alternativ för privatbilism.</p> <p><i>Osallistutaan Uudenmaan ELY-keskuksen kestävät matkaketjut Länsi- ja Itä-Uudellamaalla selvityksen laatimiseen. Selvityksen mukaiset toimenpiteet, tavoitteena luoda kävelyä ja/tai pyöräilyä sisältäviä matkaketjuja vaihtoehdoksi yksityisautoilulle.</i></p>	<p>Tekniska sektorn, Centralförvaltning / <i>Tekninen toimi, Keskushallinto</i></p>

Naturens mångfald beaktas starkare i utvecklingen av kommunen. <i>Luonnon monimuotoisuus huomioidaan vahvemmin kuntaa kehittäessä.</i>	Utarbetandet av ett program för naturens mångfald inleds. <i>Luonnon monimuotoisuusohjelman laatiminen aloitetaan.</i>	Planläggning och markanvändning / <i>Kaavoitus ja maankäyttö</i>
Gemensamma upphandlingar med invånarna är en möjlighet att engagera kommuninvånarna i kampen mot klimatförändringarna. <i>Yhteishankinnat asukkaiden kanssa ovat mahdollisuus aktivoita kuntalaisia ilmastotalkoisiin.</i>	Kommunen koordinerar gemensamma anskaffningar så att kommuninvånarna kan delta i dem då det är möjligt. <i>Kunta toimii yhteishankintojen koordinaattorina niin, että hankintoja tehtäessä annetaan myös kuntalaisille mahdollisuus osallistua niihin, kun se on mahdollista.</i>	Tekniska sektorn / <i>Tekninen toimi</i>

5.13 Tillgänglig natur och skärgård - *Luonnon ja saariston saavutettavuus*

STRATEGISKT MÅL - <i>STRATEGINEN TAVOITE</i>	VERKSTÄLLIGHET - <i>TOIMEENPANO</i>	ANSVARIG - <i>VASTUUTAHO</i>
Kommunen utvecklar nya friluftsleder och satsar på naturens och skärgårdens tillgänglighet i samråd med den tredje sektorn och markägarna. <i>Kunta kehittää uusia ulkoilureittejä ja panostaa luonnon ja saariston saavutettavuuteen.</i>	Naturmotions betydelse för främjande av välmående erkänns. Framställs trevliga rutter och uteområden genom information. <i>Tunnistetaan luontoliikunnan merkitys hyvinvoinnin edistäjänä. Tuodaan esille mielekkäitä reittejä ja ulkoalueita tiedottamisen kautta.</i>	Främjande av välfärd, motionsverksamhet / <i>Hyvinvoinnin edistäminen, liikuntatoiminta</i>
Kommunen informerar aktivt om friluftsområdena och om möjligheterna till naturturism. <i>Kunta tiedottaa aktiivisesti omista ulkoilualueistaan ja luontomatkailun mahdollisuuksista.</i>	Kommunens nya hemsida tas i bruk i början av 2023. Strukturen gör det lätt att hitta information om kommunens och utomstående aktörers friluft- och naturobjekt. <i>Kunnan uudet kotisivut otetaan käyttöön vuoden 2023 alussa. Niiden rakenne on sellainen, että sieltä on helppo löytää tieto sekä kunnan omista että ulkopuolisten toimijoiden ylläpitämistä ulkoilu- ja luontokohteista.</i>	Livskraft, ekonomi och marknadsföring / <i>Elinvoima, talous ja tiedottaminen</i>
Strandstråket i kommuncentrum och parkområdena i centrum utvecklas enligt kommunens parkplan från och med år 2023. <i>Kuntakeskustan rantaraittia ja keskustan puistoalueita kehitetään kunnan puistosuunnitelmien mukaisesti vuodesta 2023 alkaen.</i>	Förverkligande av projekt som ingår i parkplanen, förverkligande av vårdplan. <i>Puistosuunnitelman sisältämien hankkeiden ja hoitosuunnitelman toteuttaminen.</i>	Tekniska sektorn / <i>Tekninen toimi</i>

5.14 Ingå investerar ansvarsfullt och förnyas modigt - *Inkoo investoi vastuullisesti ja uudistuu rohkeasti*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
<p>Kommunen säkerställer en lång livslängd för sina fastigheter genom att göra dem omvandlingsbara och slitstarka. <i>Kunta turvaa kiinteistöjensä pitkän käyttöiän kehittämällä niitä muunneltaviksi ja kulutusta kestäviksi</i></p>	<p>Kommunen följer aktivt med fastigheternas skick och utför nödvändiga renoveringsåtgärder för att garantera trygg verksamhetsmiljö för både kunder och anställda. <i>Kunta seuraa aktiivisesti kiinteistöjensä kuntoa ja tekee tarvittavat korjaustoimenpiteet, jotta sekä asiakkaille että työntekijöille varmistetaan turvallinen toimintaympäristö.</i></p>	<p>Tekniska sektorn / <i>Tekninen toimi</i></p>

5.15 Genom smart upphandlingspolitik förstärker vi kommunens ekonomi och skapar arbete - *Viisaalla hankintapolitiikalla vahvistamme kunnan taloutta ja luomme työtä*

STRATEGISKT MÅL - STRATEGINEN TAVOITE	VERKSTÄLLIGHET - TOIMEENPANO	ANSVARIG - VASTUUTAHO
<p>Kommunen fördjupar samarbetet med lokala företagare och organisationer för ordnandet av tilläggstjänster. <i>Kunta syventää yhteistyötä paikallisten yrittäjien ja järjestöjen kanssa lisäpalveluiden järjestämiseksi.</i></p>	<p>Kommunen samarbetar aktivt med lokala aktörer för att ordna olika tjänster, speciellt rörelse- och kulturtjänster som främjar välmående. <i>Kunta tekee aktiivisesti yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa erilaisten palveluiden järjestämiseksi. Eritoten hyvinvointia edistävät liikunta- ja kulttuuripalvelut ovat tällaisia.</i></p>	<p>Alla verksamhetsområden / <i>Kaikki toimialat</i></p>

6 Godkännande av planen - *Suunnitelman hyväksyminen*

Behandling av planen - *Suunnitelman käsittely*

<i>Kommunstyrelse Kunnanhallitus</i>	12.12.2022
<i>Kommunfullmäktige Kunnanvaltuusto</i>	19.12.2022

Godkännande av planen - *Suunnitelman hyväksyminen*

Godkänd av kommunfullmäktige som en del av den strategiska planeringen av verksamhet och ekonomi 19.12.2022.

Hyväksytty valtuustossa osaksi toiminnan ja talouden strategista suunnittelua 19.12.2022.

Berättelsens utarbetare - *Kertomuksen laatijat*

Bildningssektorn - *Sivistystoimi*

Bildningschef - *Sivistystoimenjohtaja*, Merja Olkinuora
Välfärdscoordinator - *Hyvinvointikoordinaattori*, Karolina Grop-Nordström
Chef för småbarnspedagogiken - *Varhaiskasvatuspäällikkö*, Charlotta Nyholm
Kultur- och kursplanerare - *Kulttuuri- ja kurssisuunnittelija*, Regina Ekblom
Bibliotekschef - *Kirjaston johtaja*, Pia Rahikainen

Central- och ekonomiförvaltningen - *Keskus- ja taloushallinto*

Förvaltningschef - *Hallintojohtaja*, Eija Taskinen
Ekonomichef - *Taluspäällikkö*, Charlotta Lindvall

Grundtrygghetssektorn - *Perusturvatoimiala*

Grundtrygghetschef - *Perusturvajohtaja*, Pilvi Österman
Ledande socialarbetare - *Johtava sosiaalityöntekijä*, Mari Manninen
Äldreomsorgschef - *lääkäiden palvelupäällikkö*, Lotta Mutanen

Planläggning och markanvändning - *Kaavoitus ja maankäyttö*

Planläggningschef - *Kaavoituspäällikkö*, Eric Roselius

Tekniska sektorn - *Tekninen toimiala*

Kommuningenjör - *Kunnaninsinööri*, Piia Nordström